

Flytta från stan

- vad driver migration till landsbygderna?

AgriFood Economics Centre

Flytta från stan

- vad driver migration till landsbygden?

Cecilia Hammarlund

Martin Nordin

För mer information kontakta:

Cecilia Hammarlund 046 222 07 91

E-post: cecilia.hammarlund@agrifood.lu.se

AgriFood Economics Centre

Box 7080

220 07 Lund

SWEDEN

<https://www.agrifood.se>

Cecilia Hammarlund och Martin Nordin

Rapport 2025:2

Förord

Livskraftiga landsbygder bidrar till en hållbar tillväxt i hela landet. Det är därför viktigt att landsbygderna är attraktiva att bo på och att det finns ett befolkningsunderlag för lokal service som skola, vård och livsmedelsbutik. Många landsbygder upplever utmaningar med en åldrande befolkning och ett minskat befolkningsunderlag. Samtidigt är många människor lockade av de fördelar som finns med att bo på landsbygden och utvecklingen från pandemin med ökade möjligheter till distansarbete kan öppna nya möjligheter att flytta från stan.

I den här rapporten analyseras flyttströmmar till landsbygder och vad som karaktäriserar de som flyttar till olika typer av landsbygder. Rapporten definierar landsbygder som områden utanför tätorter, det vill säga även landsbygdsområden i storstadskommuner ingår. Syftet med rapporten är att ge en bild av personer som bosätter sig på landsbygder och hur dessa förväntas påverka landsbygdens utveckling.

Lund, 2025-01-10

Staffan Waldo
Sveriges Lantbruksuniversitet (SLU)

Fredrik Wilhelmsson
Lunds Universitet

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

SAMMANFATTNING	5
1 INTRODUKTION	9
1.1 Syfte – vad handlar rapporten om?	10
1.2 Vilka data använder vi?	11
1.3 Migration i Sverige	11
1.4 Förklaringar till migration	13
2 HUR DEFINIERAR VI LANDSBYGDER?	17
3 FLYTTAR TILL LANDSBYGDSOMRÅDEN	27
3.1 Flyttarna till landsbygdsområdena ökar	27
3.2 Olika landsbygder och kartor	31
3.3 Nettoutflyttningen från landsbygdsområdena minskar	33
4 VEM FLYTTAR TILL LANDSBYGDSOMRÅDEN?	37
4.1 Landsbygdsflyttare jämfört med landsbygdsbor	38
<i>De som flyttar till landsbygdsområden är yngre</i>	38
<i>De som flyttar till landsbygdsområden har i större utsträckning utländsk bakgrund</i>	40
<i>Äldre landsbygdsflyttare har högre inkomster</i>	43
<i>Familjen är viktigare än arbetsmarknaden</i>	45
4.2 Landsbygdsflyttare jämfört med de som flyttar mellan tätortsområden	49
<i>De som flyttar till landsbygdsområden är äldre</i>	49
<i>De som flyttar till landsbygdsområden har i mindre utsträckning utrikes bakgrund</i>	52
<i>De som flyttar till landsbygdsområden har högre inkomster</i>	53
<i>Att få barn och bilda familj är viktigast</i>	55
5 SLUTSATSER OCH DISKUSSION	59
REFERENSER	65
APPENDIX A: ANTALET LANDSBYGDSFLYTTARE I DE TRE STORSTADSOMRÅDEN	71
APPENDIX B: VARIABLER I ANALYSEN	73
APPENDIX C: REGRESSIONSANALYS	79

Sammanfattning

På många av Sveriges landsbygder har befolkningen minskat och blivit allt äldre. Unga lämnar landsbygderna för att söka sig till nya miljöer och få återvänder. En ökad inflyttning till landsbygderna kan vända denna utveckling och bidra till att befolkningen på landsbygderna växer och blir yngre, vilket skapar förutsättningar för en livskraftig landsbygd. För de som planerar offentliga och privata verksamheter är denna utveckling intressant eftersom den påverkar vilka tjänster som efterfrågas i landsbygderna. För att säkerställa att utbudet av tjänster kan möta de faktiska behoven är det viktigt se hur inflyttningen till landsbygderna utvecklas samt förstå vad som kännetecknar de som väljer att bosätta sig på landsbygderna.

Vi undersöker inflyttningen till svenska landsbygdsområden under de senaste 15 åren. Det finns stora skillnader mellan olika landsbygdsområden där vissa ligger långt från tätorter medan andra ligger i direkt anslutning till tätorterna. Vi använder en definition av landsbygder som tar hänsyn till att landsbygdsområden finns i alla delar av landet, även inom kommuner som i sin helhet betraktas som tätortskommuner. En sådan definition är viktig eftersom många flyttar går till landsbygdsområden som ligger i tätortskommuner och för att ungefär hälften av landsbygdsbefolkningen bor i sådana kommuner.

Vi ser en tydlig ökning av inflyttningen till landsbygdsområdena mellan 2007 och 2022. Denna ökning sammanfaller dels med en period av hög invandring till Sverige (särskilt mellan 2014 och 2018), dels med pandemin (2020–2021). Ökningen kan också kopplas till en generell ökad rörlighet inom landet, det vill säga fler flyttar även mellan olika tätortsområden.

I genomsnitt är det fler som flyttar från än till landsbygdsområdena. Men rörligheten från landsbygdsområden till tätortsområden förändras inte under perioden. Detta har lett till en minskad nettoutflyttning från landsbygdsområdena, det vill säga att allt fler personer flyttar till landsbygdsområden än därifrån. Sammantaget har denna utveckling bidragit

till en växande befolkning i landsbygdsområdena, en trend som är särskilt tydlig i kommuner som definieras som tätortskommuner. Endast i glesbygdskommuner minskar befolkningen i landsbygdsområden fortfarande.

Vi finner att inflyttningen till landsbygdsområdena bidrar till en yngre befolkning. I genomsnitt är de vuxna som flyttar till landsbygdsområdena 14 år yngre och har fler barn än de som redan bor där. De flesta som flyttar till landsbygdsområdena är i familjebildande ålder och de är något äldre än de som flyttar mellan tätortsområden. Samtidigt ser vi skillnader beroende på vilken typ av flytt det rör sig om. I tätortskommuner skiljer sig inte de som flyttar till landsbygdsområden särskilt mycket från andra som flyttar. Troligtvis drivs flyttar till landsbygdsområden i tätortskommuner av i stort sett samma faktorer som flyttar i tätortskommuner generellt sett. Däremot är personer som flyttar till landsbygdsområden i glesbygdskommuner generellt sett äldre och de som flyttar över kommun- eller länsgränser är också äldre än de som flyttar inom kommuner.

Det har blivit allt vanligare att personer med utrikes bakgrund, det vill säga personer vars båda föräldrar är födda i ett annat land än Sverige, flyttar till landsbygdsområden. Den ökade invandringen till Sverige där bland annat flyktingar blivit folkbokförda i tätortsområden och därefter placerats i landsbygdsområden, kan ha bidragit till denna utveckling. Trots att fler med utrikes bakgrund flyttar till landsbygdsområden är det fortfarande mycket vanligare att de som flyttar mellan tätortsområden har utrikes bakgrund.

Det är intressant om svenska landsbygder håller på att gentrificeras – det vill säga om de genomgår en social statushöjning, något som oftast mäts med utbildningsnivå och inkomster. Vi finner vissa tecken på att delar av de svenska landsbygderna har gentrificerats. I genomsnitt finns inga skillnader i disponibla inkomster mellan landsbygdsflyttare och landsbygdsbor även om landsbygdsflyttare har högre utbildningsnivå. När vi tar hänsyn till att personer har olika demografiska egenskaper såsom

ålder finner vi att de som flyttar till landsbygdsområden har högre inkomster än de som redan bor där. Detta gäller framför allt personer som är äldre än 55 år. Det kan tolkas som att den gentrifiering av landsbygdsområden som vi ser framför allt drivs av personer som flyttar strax innan och efter pensionsåldern. Skillnaden i disponibla inkomster syns framför allt i landsbygdsområden i tätortskommuner.

Många flyttar hänger samman med viktiga livshändelser som att man bildar familj, får barn eller skiljer sig. Det kan också vara förändringar i arbetsmarknadssituation som att man byter jobb, blir arbetslös eller börjar studera. Vi finner att det är mycket vanligare att personer som flyttar till landsbygdsområden bildar familj eller får barn än att de upplever förändringar i sin arbetsituation.

Tidigare forskning om migration har funnit att korta och långa flyttar har olika förklaringar. Framför allt har korta flyttar varit förknippade med bostadsbyten och förändrad familjesituation medan längre flyttar är kopplade till personers möjligheter till studier eller arbete. Detta tycks inte gälla för de som flyttar till landsbygdsområden i Sverige. Vi ser att familjeskäl är särskilt viktiga för flyttar som går över kommun- eller länsgränser jämfört med flyttar som sker inom kommuner. Dessa flyttar innebär oftare att personer blir ensamstående, bildar familj eller får barn.

Sammanfattningsvis konstaterar vi att befolkningen i de svenska landsbygdsområdena har ökat med undantag för i glesbygdskommunerna. Inflyttningen till landsbygdsområdena har bidragit till befolkningsökningen (som även beror på födelseöverskott och invandring), och hänger samman med en ökad invandring och en ökad inflyttning under pandemin. Antalet som flyttar **från** landsbygdsområdena är däremot stabilt vilket innebär att nettoutflyttningen från landsbygderna minskar. De som flyttar till landsbygdsområden är ofta yngre personer i arbetsför ålder med familj. När personer med liknande bakgrund jämförs har de som flyttar till landsbygdsområden högre disponibla inkomster än de som redan bor där. Flyttar till landsbygdsområdena drivs ofta av familjeskäl snarare än förändringar i arbetsituationen.

1

Introduktion

På många av Sveriges landsbygder har befolkningen minskat och blivit allt äldre. Unga personer har lämnat landsbygderna, födelsetalen har minskat och allt färre är i arbetsför ålder. En ökad inflyttning skulle kunna vända denna trend och bidra till att landsbygdsbefolkningen får en mer varierad sammansättning. För kommuner och regioner som planerar utbudet av offentliga tjänster är det av intresse att förstå hur flyttar till och från landsbygderna har sett ut de senaste åren. Både in- och utflyttning påverkar befolkningens behov av exempelvis barn- och äldreomsorg, undervisning eller offentliga kommunikationer. Men även företag som planerar sina verksamheter har nytta av information om befolkningsutvecklingen på landsbygderna, till exempel för att förstå sitt kundunderlag. Slutligen kan utvecklingen vara av intresse för personer som överväger att flytta till landsbygderna.

I rapporten fokuserar vi på inflyttning till Sveriges landsbygder. Vi undersöker hur stor inflyttningen till landsbygderna är och vad som kännetecknar de personer som flyttar till olika landsbygder. Vi vill med detta ge underlag till fortsatta analyser av vilka behov som finns på Sveriges landsbygder och hur utvecklingen i landets mer glesa delar kan stödjas. Vi vill också belysa att många av Sveriges landsbygder ligger i tätortskommuner och därmed bidra till nya insikter.

Många av de analyser som undersöker flyttar från städer till landsbygd görs på kommunnivå. Detta kan vara motiverat eftersom kommuner i Sverige oftast ser till hela kommunen när de tar beslut som är relaterade till befolkningsförändringar. Men kommuner planerar även för olika typer av områden inom kommuner. I denna rapport vill vi att landsbygdsområden snarare än landsbygdskommuner ska vara i fokus och

vi använder därför en finare uppdelning än många andra studier. Även kommuner som inte definieras som landsbygdskommuner kan ha landsbygdsområden och kommuner som definieras som landsbygdskommuner kan ha områden som är relativt tätbefolkade. Vårt huvudsakliga angreppssätt blir därför att undersöka flyttar från tätortsområden till landsbygdsområden snarare än flyttar från tätortskommuner till landsbygdskommuner. Vi undersöker tidsperioden 2007–2022 och använder oss av SCB:s indelning i demografiska statistikområden (DeSO) för att definiera flyttarna.

1.1 Syfte – vad handlar rapporten om?

När personer flyttar mellan olika delar av landet påverkas kommunal och regional planering, företagens kundunderlag och människors livsvillkor. Därför är det intressant att undersöka hur flyttströmmar ser ut. Vi undersöker hur flyttar från tätortsområden till landsbygdsområden har utvecklats över tiden. Vi undersöker därefter utflyttningen till landsbygdsområden i olika typer av kommuner och hur långt personer flyttar för att bosätta sig på landsbygder (inom kommuner, mellan kommuner inom län eller över länsgränser).

Vi undersöker också hur personer som flyttar till landsbygder skiljer sig från andra personer. För det första jämför vi de som flyttar in med de som redan bor på landsbygder. Detta är intressant eftersom de nyinflyttade påverkar sammansättningen av landsbygdsbefolkningen och därmed landsbygdernas arbetsmarknad och ekonomi. Vi tittar på demografiska egenskaper (till exempel ålder, kön, antal barn), socioekonomiska förhållanden (förvärsättning, utbildning) och förändrad livssituation (nytt jobb, ny familj). Demografiska egenskaper är till exempel kopplade till planering inom kommunal omsorg medan ekonomiska förhållanden beskriver hur den socio-ekonomiska fördelningen förändras. Många flyttar sker i samband med att något viktigt händer i livet, exempelvis att man blir bildar familj, får barn eller går i pension. Vi jämför därför specifikt hur olika livshändelser och hur de hänger samman med beslutet att flytta till landsbygdsområden.

För det andra undersöker vi hur de som flyttar till landsbygder skiljer sig från de som flyttar mellan tätortsområden. Det är välkänt att personer som flyttar skiljer sig från personer som inte flyttar. De förra är ofta yngre, mer välutbildade och har ofta högre inkomster. Tanken är att identifiera vilka egenskaper och förändringar i livssituationen som driver flyttar till just landsbygder. Vi använder samma faktorer som vi beskriver ovan för denna jämförelse.

Utifrån ett kommunalt perspektiv är det skillnad på flyttar inom kommuner och flyttar som förändrar skatteunderlaget, det vill säga flyttar över kommun- och länsgränser. Även om flyttar inom kommuner får betydelse för kommunernas beslut om service på landsbygder (exempelvis om skolor ska läggas ned i vissa områden) påverkas inte skatteunderlaget i kommunen som helhet av en inomkommunal flytt. Därför undersöker vi också hur de som gör korta flyttar inom kommuner skiljer sig från de som flyttar över kommun- och länsgränser.

1.2 Vilka data använder vi?

I den här rapporten använder vi två databaser från Statistikmyndigheten (SCB). För det första använder vi geografidatabasen (GDB) för att definiera var individer bor under olika år. Här har vi tillgång till data från 2007–2022. För det andra använder vi data om personernas egenskaper (exempelvis inkomster, utbildning och andra demografiska variabler) från LISA (Longitudinell Integrationsdatabas för Sjukförsäkrings- och Arbetsmarknadsstudier) där alla individer över 15 år ingår (över 16 år före år 2010). Denna data är för åren 2007–2021. Alla variabler som används i rapporten definieras i Appendix B.

1.3 Migration i Sverige

I Sverige har flyttbenägenheten (antalet flyttar per år delat med befolkningen) ökat något de senaste 20 åren. Mellan 2002 och 2022 ökade flyttbenägenheten från 13,5 procent till 15,2 procent (SCB, 2022). I Sverige är det framför allt unga som flyttar, ofta i samband med att de flyttar hemifrån eller i samband med att de flyttar från en studieort efter studier (Bernard och Kolk, 2020). Under tidsperioden 2002–2022 var en tredjedel av de som flyttade inom Sverige mellan 20 och 29 år (SCB, 2022).

Sedan millennieskiftet har utflyttningen från Sveriges tre storstads kommuner, Stockholm, Göteborg och Malmö, ökat. Särskilt stark är trenden för Stockholms kommun som haft fler som flyttar ut än in sedan 2014 (Länsförsäkringar Fastighetsförmedling, 2022; Eliasson, 2023; Vogaiazides och Kawalerowicz, 2022). Bakomliggande orsaker som brukar anges till att människor lämnar städer är bland annat trafikproblem, kriminalitet och höga huspriser (Hoxie med flera, 2023; Glaeser, 2020). Samtidigt har digitaliseringen ökat möjligheterna att arbeta på distans för framför allt högkvalificerad arbetskraft under senare år. Under pandemin (2020–2021) blev detta särskilt tydligt då utflyttningen från storstäder i många länder ökade och distansarbete blev allt vanligare (Frey, 2022; Fielding and Ishikawa, 2021; Gonzales-Leonardo med flera, 2022; Stawarz med flera, 2022; Wolff och Mykhnenko, 2023).

Även i Sverige ökade utflyttningen från storstäderna under pandemin och särskilt ökade utflyttningen från Stockholm mer än tidigare (Eliasson, 2023; Vogaiazides och Kawalerowicz, 2022). De som flyttade från Stockholms kommun till andra delar av landet var cirka 8 000 fler än de som flyttade till Stockholms kommun från andra delar av Sverige år 2020, vilket kan jämföras med ett genomsnitt på cirka 3000 fler under åren innan pandemin (2014–2019) (Vogaiazides och Kawalerowicz, 2022). Trots det har befolkningen i Stockholm inte har minskat eftersom det är fler som föds än dör samtidigt som invandringen har varit större än utvandringen (Stockholms stad, 2024).

En liten andel av de som flyttar från storstäderna flyttar till landsbygder. Vogaiazides och Kawalerowicz (2022) visar till exempel att 1–2 procent av de som flyttade från Stockholms kommun flyttade till en landsbygds kommun under åren 2014–2020. De flesta som flyttade ut från Stockholm flyttade till närliggande tätortskommuner (Vogaiazides och Kawalerowicz, 2022; Eliasson, 2023). Eliasson (2023) tittar på utflyttningen till småstäder och landsbygdsområden och visar att även om utflyttningen till kommuner med småstäder och landsbygdsområden är liten så har den mer än fördubblats 2020–2022 jämfört med 2017–2019 (Eliasson, 2023).

1.4 Förklaringar till migration

Migration förklaras av många olika faktorer. Rent teoretiskt kommer en individ välja att flytta om den förväntade nyttan av att flytta är högre än de förväntade kostnaderna. Högre löner och möjligheter att gå från att vara arbetslös till att få ett jobb, kan vara viktiga drivkrafter för att flytta (Pipitone et.al., 2022), men även tillgången till olika typer av tjänster, som till exempel tillgången till utbildningsmöjligheter, offentliga tjänster, infrastruktur och natur- och miljöupplevelser, beskrivs som viktigt (Jia et al., 2023). Många flyttar görs också av familjerelaterade skäl (Biagi et.al., 2023) så som att man bildar familj, får barn eller skiljer sig. Likaså kan boendekostnader påverka migration (Olney och Thompson, 2024).

I litteraturen finner man att långa flyttar skiljer sig från korta flyttar (Biagi et al 2011; Jia et al, 2023). Biagi et al (2011) finner till exempel att flyttar mellan södra och norra Italien i stor utsträckning går att förklara med ekonomiska faktorer som skillnader i löner och arbetslöshet medan kortare flyttar förklaras av skillnader i utbudet av tjänster på olika platser. När det gäller individers egenskaper finner tidigare studier att högutbildade ofta flyttar längre sträckor (Biagi et.al., 2023) och att arbetsrelaterade faktorer är viktigare för de med hög utbildning (Niedomysl och Kalsø-Hansen, 2010). Det finns också belägg för att individer med utrikes bakgrund flyttar oftare än individer med inhemsk bakgrund (Pipitone et. al, 2022; SCB, 2022) och att personer som flyttar från stora städer där lönerna är högre också får högre löner när de flyttar till mindre städer (De la Roca and Puga 2017, Frings and Kamb, 2022, Eliasson och Westerlund, 2023).

En del av litteraturen jämför de som flyttar till landsbygder med de som redan bor där. Exempelvis har hypotesen om "rural gentrification", det vill säga att de som flyttar till landsbygder har högre inkomster och är mer högutbildade än de som redan bor där diskuterats i tidigare litteratur (Eliasson med flera, 2015). Eliason med flera (2015) undersöker hur utflyttning från städer påverkar landsbygders arbetsmarknad och ekonomiska struktur. Data är från 2003–2005 och visar att de som flyttade till landsbygder var yngre, hade högre utbildning, lägre inkomster och

var arbetslösa i högre utsträckning än de som redan bodde på landsbygder. Andersson med flera (2018) undersöker personer som pendlar minst 10 mil från ett landsbygdsområde till Stockholm, Göteborg eller Malmö. Dessa pendlare kännetecknas av att de har högre löner, högre utbildning och är yngre än övrig befolkning på landsbygder. Trettio procent av pendlarna flyttade till landsbygder från tätorter i samband med att det började pendla medan övriga började pendla när de fick jobb i en storstadsregion.

De faktorer som förklarar migration i allmänhet kan också förklara migration till landsbygder. Men eftersom landsbygder skiljer sig från tätorter vad gäller utbud av tjänster och möjligheter till arbete är det också rimligt att de som flyttar till landsbygder skiljer sig från de som flyttar till tätorter, de som flyttar mellan tätorter och de som stannar kvar i tätorter. Några svenska studier undersöker tätortsbor och deras benägenhet att flytta till landsbygder. Sandow och Lundholm (2023) undersöker familjer med barn som bor i någon av Sveriges storstadsområden och finner att dessa familjer är mer benägna att flytta till landsbygder om föräldrarna är yngre, har många barn, är födda i Sverige, har hög utbildning och är föräldralediga. De fann också att dessa familjer har lägre inkomster än familjer som stannar kvar i storstadsområdena och att många av de som flyttar från städerna flyttar tillbaka till en region som de tidigare bott i. Bjerke och Mellander (2017) menar att det är särskilt vanligt att personer med barn flyttar tillbaka till sin hemregion, men detta gäller både för de som kommer från tätorter och från landsbygdsområden.

Vogiazides and Kawalerowicz (2022) jämför personer som bor i Stockholms kommun med personer som flyttar därifrån under pandemiåret 2020. De finner att de som flyttar till landsbygder har lägre utbildning än de som stannar kvar i Stockholm. Men utbildningsnivån för de som flyttar till landsbygder är högre än under perioden innan pandemin (2015–2019). De finner också att de som flyttar till landsbygder är yngre, har lägre inkomster, färre små barn och oftare är egna företagare. Elias-

son (2023) finner att personer som har arbeten som kan utföras på distans flyttar från Stockholm till landsbygder i högre utsträckning under pandemin.

Sammanfattningsvis har tidigare studier pekat på att högre löner och möjligheterna att få jobb har drivit migration. Men även tillgången till service på olika platser och individers familjesituation spelar en viktig roll. Litteraturen pekar även på att korta flyttar skiljer sig från längre flyttar och att familjerelaterade skäl är viktigare när det gäller korta flyttar. Studier som diskuterar om flyttar till landsbygder leder till "gentrifiering" av svenska landsbygder ger inte några tydliga svar. Studierna visar att de som flyttar till landsbygder har högre utbildning och lägre inkomster än de som redan bor där. Jämförs landsbygdsflyttare istället med de som stannar kvar i tätorter har de förra högre utbildning men lägre inkomster. Men det gäller inte för de som flyttar från Stockholm. Studierna är svåra att jämföra eftersom det handlar om olika tidsperioder, olika definitioner av landsbygder och olika metoder.

2

Hur definierar vi landsbygder?

För att kunna undersöka migration till landsbygder måste olika geografiska områden definieras som antingen landsbygder eller tätorter (icke-landsbygder). När det gäller Sveriges landsbygder utgår många studier från någon typ av kommunindelning (exempelvis Eliasson, 2023; Vogiazides och Kawalerowicz, 2022; Sandow och Lundholm, 2020; Andersson med flera, 2018; Bjerke och Mellander, 2017). Sveriges Kommuner och Regioner (SKR) delar till exempel in de svenska kommunerna utifrån faktorer som tätortsstorlek, närhet till större tätort och pendlingsmönster (SKR, 2023). Denna indelning använder Sandow och Lundholm (2020) för att undersöka utflyttning av familjer från Sveriges tre storstadsområden. Likaså använder Eliasson (2023) och Vogiazides och Kawalerowicz (2022) indelningen för att definiera områden som tog emot utflyttare från Stockholms kommun 2015–2020.

En annan vanlig kommunindelning är den indelning som presenteras på Tillväxtverkets hemsida som tagits fram i samarbete med flera olika svenska myndigheter. Sveriges kommuner delas in i sex olika kategorier: Storstadskommuner, Täta blandade kommuner, Glesa blandade kommuner, Tätortsnära landsbygdskommuner, Glesa landsbygdskommuner och Mycket glesa landsbygdskommuner. Dessa kategorier kan slås samman till tre typer: Storstadskommuner, Blandade kommuner och Landsbygdskommuner (Tillväxtverket, 2023a). Både Andersson med flera (2018) och Bjerke och Mellander (2017) använder dessa tre typer av kommuner för att undersöka långdistanspendling respektive universitetsutbildades migration i Sverige.

I många fall kan det vara intressant att använda kommunindelningar eftersom invånare i en kommun har många saker gemensamt exempel-

vis skattenivån, kommunal service och ofta samma lokala arbetsmarknad. Men eftersom det finns landsbygdsområden med låg befolkningstäthet även inom kommuner med relativt stora städer kan en hel del landsbygd definieras som tätortsområden om en kommunindelning används som utgångspunkt för en landsbygdsdefinition. Samtidigt finns det tätorter i kommuner som i övrigt till stora delar består av landsbygd. Det innebär att en flytt mellan två tätorter kan registreras som en landsbygdsflytt om en kommunindelning används. Det går inte att göra en exakt definition av vad som är ett landsbygdsområde och vad som är ett tätortsområde. Olika individer menar troligtvis olika saker när de talar om "landsbygder" och för att kunna analysera landsbygdsfrågor måste en definition göras. I många sammanhang talar man om "landsbygden" som en sammanhängande plats. För att betona att olika delar av denna landsbygd har olika förutsättningar kan man i stället tala om olika "landsbygder" (Landsbygdsnätverket, 2024), vilket vi har valt att göra i denna rapport.

Niedomyśl och Amcoff (2011) diskuterar olika sätt att definiera landsbygder baserat på hur tätbebyggda olika områden är. I deras studie om landsbygdsflyttar använder de en definition där en sammanhängande bebyggelse med mer än 1000 invånare år 2000 definieras som tätort och resten som landsbygd. Eliasson med flera (2015) använder den s.k. SAMS (Small Areas for Market Statistics) -indelningen från SCB och befolkningstäthet. År 2017 fanns det 9 207 SAMS-områden i Sverige (Svanström, 2018). SAMS-indelningen ersattes 2018 av DeSO (Demografiska Statistikområden) -indelningen eftersom SAMS-indelningen ansågs ålderstigen. Detta bland annat för att den innehöll för många områden i vissa kommuner och för få i andra, och för att den delade tätorter utan att ta hänsyn till bebyggelsekoncentrationer eller naturliga barriärer (Svanström, 2018).

I den här rapporten använder vi DeSO-indelningen för att definiera svenska landsbygder. Sverige delas in i 5 984 områden och när indelningen gjordes 2018 hade varje område mellan 700 och 2 700 invånare. Indelningen tar hänsyn till geografiska förutsättningar så att den följer gator, vattendrag och järnvägar. Den använder också information om

befolkningstäthet och valdistrikt samt följer kommungränser (Lantmäteriet, 2024). Det innebär att ett DeSO-område i sin helhet alltid tillhör en kommun. SCB definierar tre typer av DeSO:n: A, B och C. C-områdena utgör kommunernas centralorter medan B-områdena ligger utanför centralorterna men har en befolkning som är 1000 personer eller fler. Utrymme ges för expansion av tätorter då varje tätort ges en tillväxtzon på 600 meter (Lantmäteriet, 2024), dvs. DeSO:n i tätorternas ytterområden inkluderar en del obebyggda områden. Vi definierar C- och B-områden som tätorter. Den kategori som vi använder för att definiera landsbygder är A-områdena, som definieras som områden som till största delen ligger utanför större befolkningskoncentrationer eller tätorter (SCB, 2024a). Tabell 1 visar hur DeSO-typerna definieras, hur många DeSO:n som finns av varje typ och hur stor del av Sveriges befolkning (16 år och äldre) som bor i varje DeSO-typ.

Tabell 1: Demografiska Statistikområden (DeSO)

DeSO-typ	Definition	Antal områden	Antal invånare över 16 år 2022*
A	Områden utanför större befolkningskoncentrationer	1080	1,3 miljoner
B	Befolkningskoncentrationer utanför centralorter	580	0,7 miljoner
C	Områden i centralorter i kommunerna	4 324	6,5 miljoner
Alla		5 984	8,6 miljoner

*Avser Sveriges totala befolkning över 16 år den 31 december 2022. Information om DeSO saknas för cirka 18 000 individer.

Tabell 1 visar att de flesta DeSO:n är av typ C, alltså finns de i centralorter. De flesta invånare i Sverige bor också i C-områden. Utanför centralorterna finns det också B-områden och A-områden. I A-områdena bor

cirka 1,3 miljoner invånare, vilket motsvarar ungefär 15 procent av befolkningen över 16 år. Dessa A-områden definierar vi alltså som landsbygdsområden i vår rapport.¹

För att förstå hur olika typer av DeSO:n ser ut illustrerar vi med ett exempel från ett område nordost om Lund, ett område i norra Sverige och ett område öster om Stockholm (figur 1, 2 och 3).

Figur 1: Karta på Lund och ett område öster om staden indelad i DeSO:n.

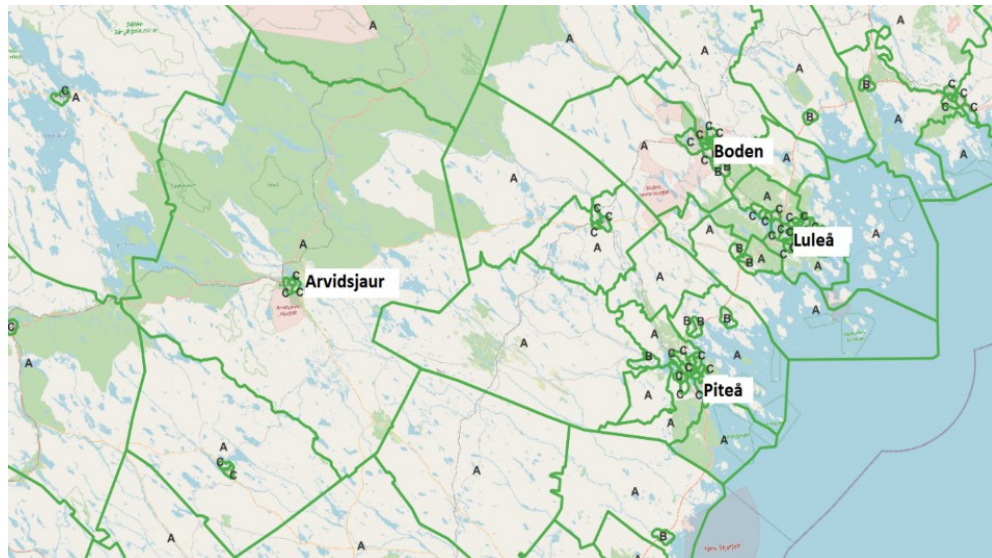
Notera: Skalan är ungefär 1:225 000.

I den sydvästra delen av kartan ser vi att centralorten Lund är indelad i många små C-områden. Men även i kartans norra del syns att centralorterna Eslöv och Hörby (som liksom Lund är egna kommuner) utgörs av flera C-områden. Öster om Lund syns två B-områden med befolkningsskoncentrationer som inte är del av centralorterna: Södra Sandby

¹ Detta kan jämföras med befolkningen i de kommuner som Tillväxtverket definierar som tätortsnära landsbygd, gles landsbygd och mycket gles landsbygd på 1,7 miljoner (vilket motsvarar 16 procent av Sveriges totala befolkning 2019). Tillväxtverket räknar hela befolkningen och inte bara de över 16 år (Tillväxtverket, 2023b). Vi vill dock betona att den geografiska yta som täcks av Tillväxtverkets kommundefinition inte motsvaras av vår definition. Exempelvis återfinns endast 451 (42 procent) av alla A-DeSO:n i de kommuner som Tillväxtverket definierar som landsbygdskommuner (Larsson, 2020). Se även karta i figur 4.

och Dalby. Båda dessa B-områden ligger i Lunds kommun. Runt omkring C- och B-områdena ligger flera A-områden som alltså är landsbygdsområden. Nedan finns ett exempel från norra Sverige (Figur 2).

Figur 2: Karta på ett område i norra Sverige indelad i DeSO:n

Notera: Skalan är ungefär 1:1 500 000

I norra Sverige ser vi att A-områdena är väldigt stora, exempelvis omges Arvidsjaur av en A-DeSO som är ungefär 90 kilometer från söder till norr. Stockholm (Figur 3) innehåller nästan bara C-områden och dessa är många, samtidigt som A-områdena är betydligt mindre än i Norrland (även om kartan för Stockholm är i betydligt mindre skala).

Det är tydligt från kartorna att det är stora skillnader mellan ett landsbygdsområde i de södra delarna i Sverige i närheten av tätorter (som de vi ser i kartan från Lund och Stockholm) och landsbygdsområden i mer glesbefolkade områden i norra Sverige. Därför delar vi in landsbygdsområdena i olika kategorier i vissa delar av analysen. För att göra detta utgår vi från Tillväxtverkets uppdelning av kommuner i sex typer och skapar tre nya kommuntyper. Vi slår samman Storstadskommuner, Tätta blandade kommuner och Glesa Blandade kommuner till en kategori som vi kallar för Tätortskommuner. Likaså slår vi samman Glesa

landsbygdskommuner och Mycket glesa landsbygdskommuner till en kategori och kallar den för Glesa landsbygdskommuner. Vi får då tre kommunkategorier: Tätortskommuner, Tätortsnära landsbygdskommuner och Glesa landsbygdskommuner.

Figur 3: Karta på Stockholm och ett område österut indelat i DeSO:n.

Notera: Skalan är ungefär 1:750 000

Tabell 2 visar dessa kommuntyper samt hur stor del av Sveriges totala befolkning och landsbygdsbefolkning (befolkningen i alla A-områden i Sverige) som bor i varje typ. Tabellen visar också hur stor del av befolkningen i varje kommuntyp som bor på landsbygder (i A-områdena) och ger några exempel på kommuner som ingår i varje typ.

Tabell 2: Landsbygdsbefolkning i olika kommuntyper. 2007–2021.

Kommuntyp*	Andel av Sveriges befolkning**	Andel av Sveriges landsbygdsbefolkning***	Andel av befolkningen i A-områden i kommuntyper	Exempel på kommuner
Tätortskommuner	79%	51%	11%	Vallentuna, Nyköping, Tranås, Perstorp, Lerum, Filipstad, Ludvika, Boden, Kiruna.
Tätortsnära landsbygdskommuner	12%	27%	35%	Ekerö, Norrtälje, Vaggeryd, Emmaboda, Sjöbo, Klippan, Bollebygd, Mellerud, Hallsberg, Avesta, Robertsfors.
Glesa landsbygdskommuner	9%	22%	39%	Vingåker, Gislaved, Sävsjö, Hultsfred, Ronneby, Osby, Gullspång, Älvdalen, Åre, Härjedalen, Arjeplog, Pajala.

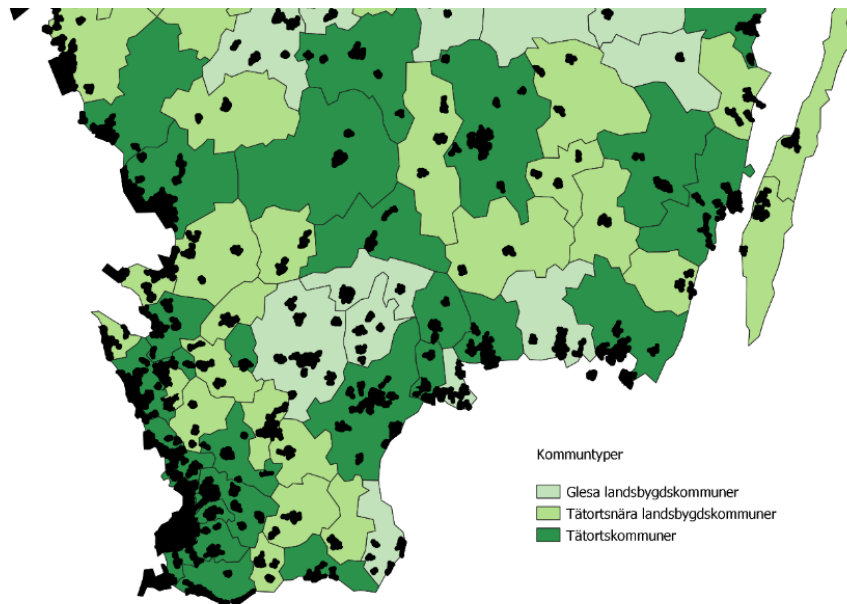
*Indelningen bygger på Tillväxtverkets indelning av Sveriges kommuner i sex kategorier. Tätortskommuner är det som Tillväxtverket definierar som storstadskommuner, täta blandade kommuner och glesa blandade kommuner. Tätortsnära landsbygdskommuner är en av kategorierna i Tillväxtverkets indelning. Glesa landsbygdskommuner är det som Tillväxtverket definierar som glesa landsbygdskommuner och mycket glesa landsbygdskommuner. Se <https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/statistikochanalys/statistikomregionalutveckling/regionalaindelningar/staderochlandsbygder.1844.html> för Tillväxtverkets definitioner. **Befolkning över 16 år. *** Landsbygdsbefolkningen definieras som alla personer över 16 år som bor i ett A-DeSO i Sverige.

Tabell 2 visar att ungefär hälften av landsbygdsbefolkningen bor i tätortskommuner och den andra hälften av landsbygdsbefolkningen bor i kommuner som definieras som någon typ av landsbygdskommun av Tillväxtverket. I tätortsnära landsbygdskommuner, där majoriteten av befolkningen har mindre än 45 minuters resväg med bil till en större stad, finns 27 procent av landsbygdsbefolkningen. Cirka 22 procent av landsbygdsbefolkningen bor i glesa landsbygdskommuner.

Om man tittar på hur stor del av befolkningen i de olika kommuntyperna som bor i A-områden (näst sista kolumnen i Tabell 2) är det tydligt att mer glesa kommuntyper har en större andel av befolkningen i A-områden. I glesa landsbygdskommuner bor exempelvis nästan 40 procent av befolkningen i landsbygdsområden. Men det betyder också att stora delar av befolkningen bor i tätorter även i mycket glesa landsbygdskommuner. Till exempel bodde 1 650 av Pajalas 5 000 invånare över 16 år i centralorten Pajala år 2022.

Kartan (Figur 4) nedan visar ett exempel på landsbygdsområden i olika av kommuntyper. De svarta områdena i kartan är tätortsområden (B- och C-DeSO:n) och alla de gröna områdena (tre nyanser) är landsbygdsområden (A-DeSO:n). Nu finns inga gränser mellan DeSO-områden så som i figurerna ovan (1,2 och 3) eftersom vi vill visa var landsbygdsområdena ligger i de olika kommuntyperna. Gränserna i kartan är kommungränser. Vi har också valt att visa en karta som endast visar södra Sverige eftersom en karta över hela Sverige skulle vara ganska otydlig. Kartan visar tydligt att många landsbygdsområden enligt vår definition ligger i tätortskommuner. Det är också uppenbart att många tätortsområden (svarta områden) ligger i kommuner som har definierats som landsbygdskommuner av Tillväxtverket.

Figur 4: Karta över södra Sverige med tätortsområden (B- och C- DeSO:n) markerade i svart och fördelning av landsbygdsområden över tre kommuntyper.

3

Flyttar till landsbygdsområden

I denna del undersöker vi flyttmönster i Sverige med särskilt fokus på flyttar till landsbygdsområden. Vi börjar med att undersöka hur många personer som flyttade till landsbygdsområden 2008–2022. För att kunna diskutera frågan om hur flyttar till landsbygder har utvecklats relaterar vi flyttarna dels till befolkningsutvecklingen i landet, dels till hur flyttmönster ser ut generellt. Sedan undersöker vi också korta och långa landsbygdsflyttar och flyttar till landsbygdsområden i de tre kommuntyper som presenterades ovan: tätortskommuner, tätortsnära landsbygdskommuner och glesa landsbygdskommuner.

3.1 Flyttarna till landsbygdsområdena ökar

Under tidsperioden 2008–2021² flyttade cirka 12 procent av Sveriges befolkning över 16 år en eller flera gånger under ett år.³ Detta inkluderar alla flyttar i landet, oavsett om de är mycket korta som till exempel att man byter lägenhet i ett bostadshus, eller mycket långa som att till exempel flytta från Skåne till Norrbotten. I den här rapporten fokuserar vi på flyttar mellan demografiska statistikområden (DeSO:n). En flytt har då ägt rum om en person befinner sig i olika DeSO:n i slutet av ett år jämfört med i slutet av året innan.⁴ De flesta flyttar gick över DeSO-gränser under de år som vi undersöker. Drygt 800 000 individer flyttade från ett DeSO till ett annat varje år vilket utgjorde 83 procent av de totala flyttarna. För att förenkla presentationen kommer vi i fortsättningen att

---

² Vi har inte uppgifter om totala flyttar för år 2022.

³ De allra flesta som flyttar gör detta en gång under ett år (cirka 87 procent). Vi bortser från om en individ flyttar en eller flera gånger under året.

⁴ Det vill säga vi undersöker var individen befinner sig år t och år $t-1$. Om individen befinner sig i olika DeSO:n under de två åren anses en DeSO-flytt ha ägt rum. Om en individ saknas i databasen under ett av åren (antingen för att individen inte finns i Sverige, inte ännu fyllt 16 år, har avlidit eller om det saknas information om geografisk vistelse saknas också uppgifter om flytt. Om en person varit borta från Sverige under några år och bor på olika platser i Sverige före och efter utlandsvistelsen har personen alltså inte gjort en flytt inom Sverige enligt vår definition.

kalla DeSO:n för "områden" och skilja på tätortsområden (DeSO C- och B-områden) och landsbygdsområden (DeSO A-områden).

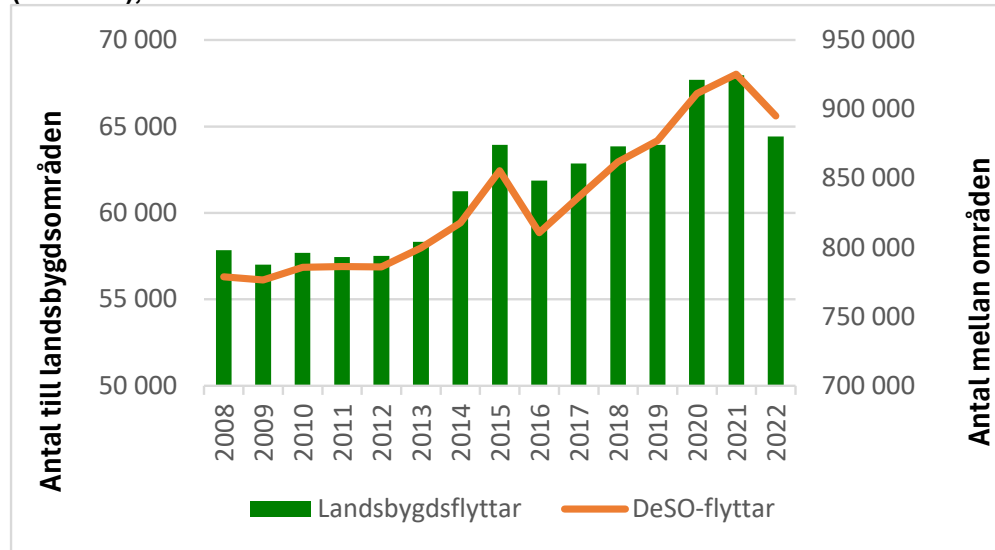
Tabell 3 visar flyttar mellan olika typer av områden under tidsperioden 2008–2022. De flesta flyttar går från ett tätortsområde till en annat tätortsområde (83 procent). Endast sju procent av flyttarna över en områdesgräns gick från tätortsområden till landsbygdsområden. Samtidigt gick åtta procent av flyttarna från ett landsbygdsområde till ett tätortsområde och en mycket liten del (två procent) mellan olika landsbygdsområden.

Tabell 3: Antalet flyttar över områdesgränser i Sverige 2008–2022

Typ av flytt	Antal flyttar per år (genomsnitt)	Andel av alla flyttar mellan olika områden
Från tätortsområde till landsbygdsområde	62 000	7%
Från tätortsområde till tätortsområde	687 000	83%
Från landsbygdsområde till tätortsområde	68 000	8%
Från landsbygdsområde till landsbygdsområde	17 000	2%
Totalt antal flyttar över områdesgränser	830 000	100 %

Vi börjar med att presentera resultat som visar flyttar till alla typer landsbygdsområden (utan att göra en uppdelning för de tre kommuntyperna eller en uppdelning av hur långa flyttarna är). Figur 5 visar antalet landsbygdsflyttar (vänsteraxeln) och antalet flyttar mellan områden totalt sett (högeraxeln) 2008–2022. Det är tydligt att landsbygdsflyttarna följer samma mönster som flyttar över områdesgränser. Antalet landsbygdsflyttar ökar från cirka 58 000 år 2008 till cirka 64 000 år 2022. Särskilt tydligt är att antalet flyttar ökar efter 2013, både när det gäller antalet flyttar mellan områden totalt sett och antalet flyttar till landsbygdsområden.

Figur 5: Antal landsbygdsflyttar och antal flyttar mellan områden (DeSO:n), 2008–2022.

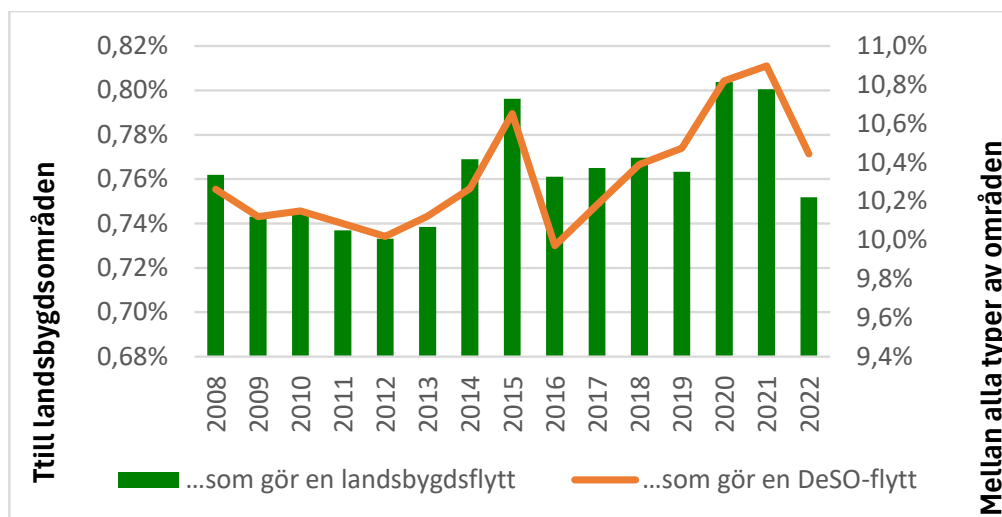

Figuren visar också att fler flyttar mellan områden under pandemiåren (2020–2021) och att även antalet flyttar till landsbygdsområden ökar. Landsbygdsområdena skiljer sig inte från tätortsområdena i det här avseendet. Efter pandemin, under 2022, minskar antalet flyttar både mellan områden generellt och till landsbygdsområden. Antalet flyttar ökar rimligtvis när befolkningen ökar och därför tittar vi på antalet flyttar i förhållande till storleken på befolkningen. Under den period som vi undersöker, 2008–2022, ökade Sveriges befolkning över 16 år från cirka 7,6 miljoner till 8,6 miljoner. De största ökningarna sker mellan 2016 och 2019 (i samband med att invandringen ökar⁵) och den minsta sker år 2020 (första året av pandemin).

Befolkningen har ökat mest i tätortsområdena men även i landsbygdsområden har befolkningen ökat sedan 2012. Figur 6 visar andelen av befolkningen (över 16 år) som flyttar mellan alla typer av områden och de som flyttar till landsbygdsområden.

⁵ Mellan 2012 och 2019 invandrade mer än 100 000 personer per år till Sverige. Toppåret var 2016 då mer än 160 000 personer invandrade (SCB, 2024b). Notera dock att invandrare inte räknas som flyttare när de flyttar från ett annat land till Sverige. Endast flyttar mellan områden inom Sverige räknas.

Figur 6: Andelen av befolkningen som flyttar till landsbygdsområden och mellan alla områden (DeSO:n).

Mönstret liknar det vi ser i figur 5, dvs. andelen flyttar är särskilt många år 2015 och under pandemiåren (2020 och 2021). Även om det är svårt att belägga vad som ger toppen 2015 är det troligt att invandringen till Sverige har bidragit till att en större del av befolkningen gör inrikes flyttar under den senare delen av perioden.⁶ Tidigare forskning som pekar på att personer med utrikes bakgrund flyttar oftare än personer med inhemsk bakgrund (Pipitone med flera (2022)) stödjer också denna slutsats. Vi kommer att återkomma till effekten av utrikes bakgrund på benägenheten att flytta i nästa avsnitt när vi undersöker hur personers egenskaper påverkar flyttmönster. På liknande vis som i figur 5 ser vi att andelen flyttar både mellan områden generellt sett och till landsbygdsområden ökar även om ökningen inte är lika tydlig som i figur 5. Andelen av befolkningen över 16 år som flyttar över en områdesgräns förändras inte särskilt mycket under perioden utan är ungefär 10–11 procent. Andelen landsbygdsflyttar i förhållande till antalet områdesflyttar förändras inte heller nämnvärt under tidsperioden. Att fler flyttar till svenska landsbygdsområden förefaller därför vara kopplat till en ökning av den generella flyttbenägenheten.

⁶ Personer som fått uppehållstillstånd kan ha blivit folkbokförda när de bott på en flyktinganläggning, dvs. innan de flyttat till en mer permanent boende eller blivit placerade i någon kommun (SCB, 2020).

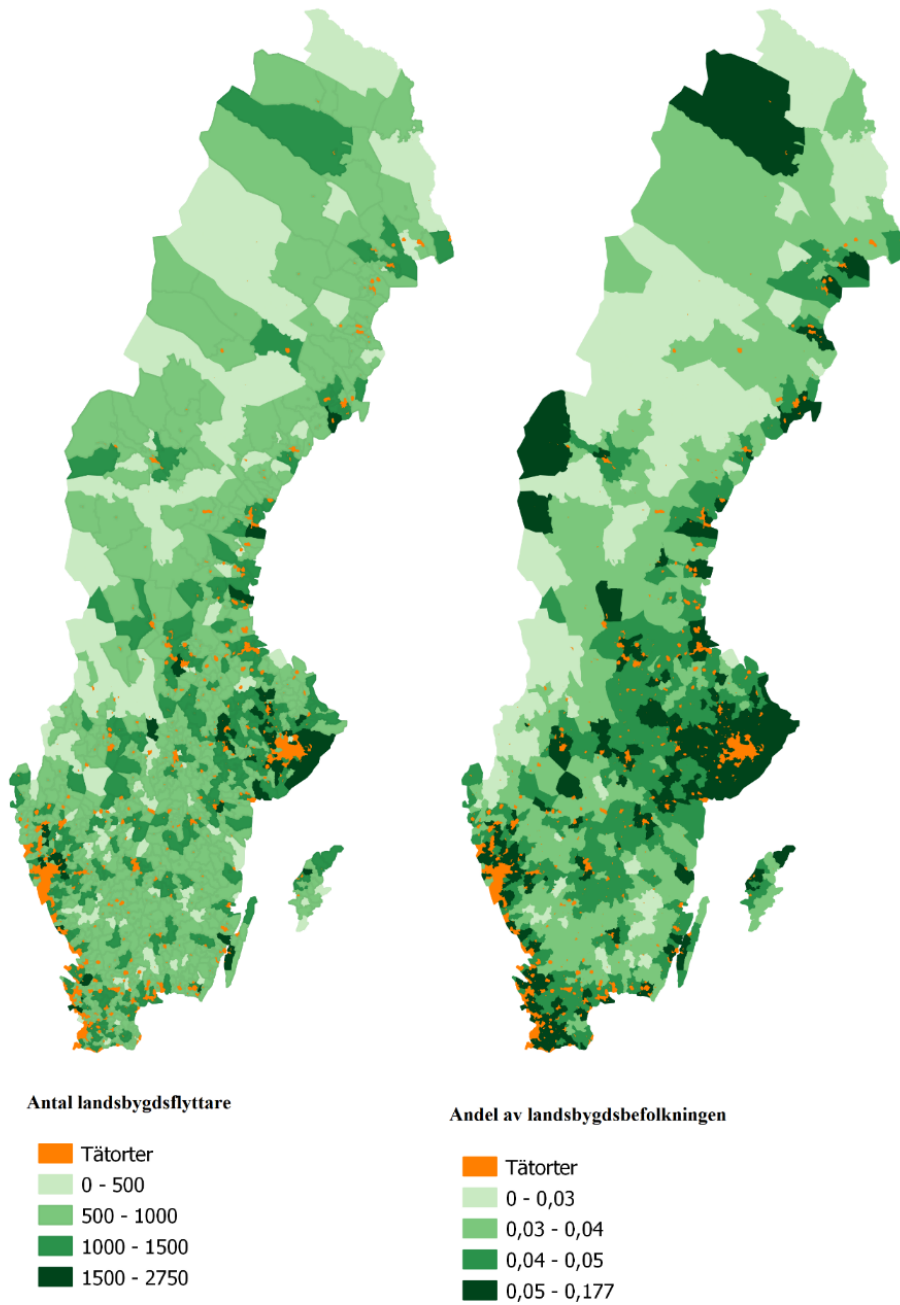

3.2 Olika landsbygder och kartor

Totalt sett har befolkningen ökat mest i tätortskommunerna som också har den största andelen av befolkningen. Även befolkningen i tätortsnära landsbygdskommuner har ökat medan befolkningen i gleša landsbygdskommuner har minskat något. Av det totala antalet landsbygdsflyttar går 56 procent till tätortskommuner, 26 procent till tätortsnära landsbygdskommuner och 18 procent till gleša landsbygdskommuner. Det är alltså fler som flyttar till landsbygdsområden i tätortskommuner i Sverige men det är också fler som bor i tätortskommuner.

Kartorna nedan (figur 7) visar hur landsbygdsflyttarna fördelar sig på olika områden i Sverige och hur stor andel av befolkningen de utgör i respektive område. Hela den tillgängliga tidsperioden har använts för att göra kartan, dvs. alla flyttar under perioden illustreras. Kartan till vänster visar att antalet som flyttar till Sveriges mest glesbefolkade områden så som de inre delarna av Norrland och vissa delar av Småland är mindre. Men det finns också områden i dessa delar av landet där inflyttningen har varit förhållandevis stor. Till exempel har delar av Gällivare, Åre, Lycksele och Östersunds kommuner haft förhållandevis stor inflyttning till sina landsbygdsområden. Inflyttningen till landsbygdsområden tycks också vara större i närheten av de tre storstadsregionerna (se detaljer i kartorna i Appendix A) även om mönstret inte är lika tydligt i södra Sverige som i Stockholmsregionen och Göteborgsregionen. En till synes stor inflyttning öster om Stockholm förklaras delvis av att områdena här är stora för att täcka in havsytan. Utflyttningen har framför allt skett till de östra delarna av Haninge och Värmdö kommuner. I Göteborgsområdet har inflyttningen till landsbygdsområden varit särskilt stor till Härryda, Lerum och Ale, kommuner som ligger i nära anslutning till Göteborgs kommun.

Figur 7: Antal landsbygdfflyttare 2008–2022 och andelen landsbygdfflyttare i hela DeSO-befolkningen 2008–2022.

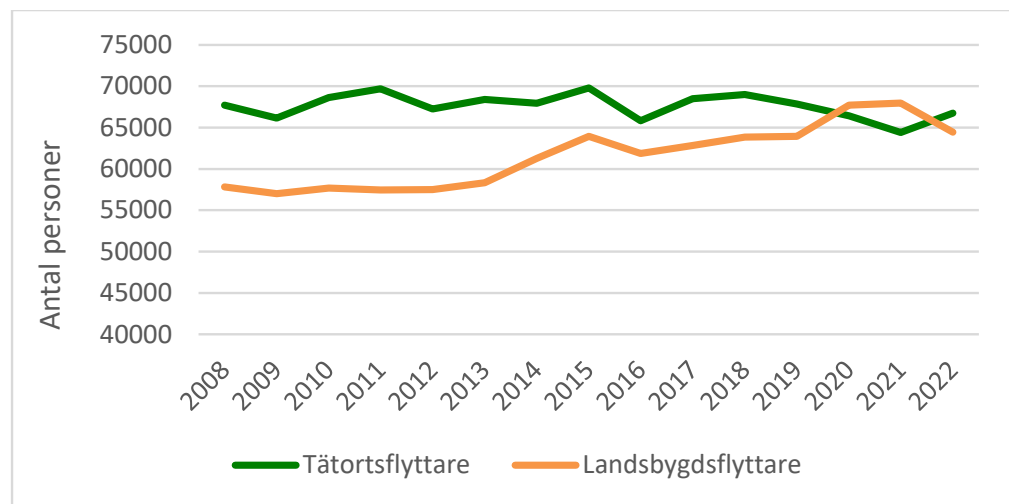

Kartan till höger visar hur stor andel av befolkningen i de olika landsbygdsområdena som utgörs av landsbygdsflyttare under hela tidsperioden, dvs. den visar medelvärdet av andelen inflyttade under perioden. Mönstret är tydligare än i den vänstra kartan. Det är framför allt landsbygdsområden nära storstäderna som har en stor andel inflyttare.

3.3 Nettoutflyttningen från landsbygdsområdena minskar

De som flyttar till landsbygdsområden kan jämföras med de som flyttar från landsbygdsområden. I figur 8 visas samma data för landsbygdsflyttare som i figur 5 men nu jämfört med antalet som flyttar från landsbygds- till tätortsområden.

Figur 8: Tätortsflyttare och landsbygdsflyttare 2008–2022.

Figuren visar att skillnaden mellan antalet som flyttar från och till landsbygdsområdena minskar från och med 2013. Under pandemiåren är det till och med fler som flyttar till landsbygdsområden än som lämnar dem. Flera studier från andra länder finner ett liknande mönster. Exempelvis visar Gonzales-Leonardo med flera (2022) att Inflyttningen till spanska landsbygder ökar, medan utflyttningen från landsbygderna minskar under pandemiåren.⁷ Fielding och Ishikawa (2021) finner att nettoutflyttningen i de flesta avlägsna landsbygdsregioner i Japan minskar mellan 2019 och 2020. Stawarz med flera (2022) jämför samma år och

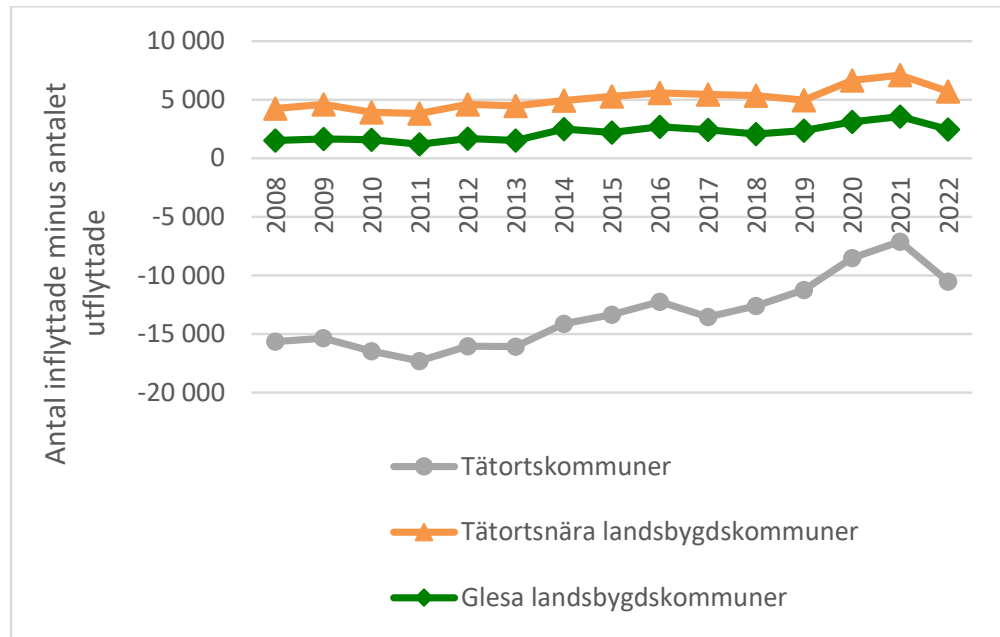
⁷ Studien undersöker 8130 spanska kommuner.

finner att färre flyttar från landsbygder till tätorter samt att fler flyttar till landsbygder i Tyskland.

När vi tittar på flyttnettot för olika kommuntyper (figur 9) ser vi att det finns skillnader. Tätortskommuner har under hela tidsperioden fler som flyttar från landsbygdsområden än som flyttar till den (negativt flytt-netto). Detta kan jämföras med resultaten i Eliasson med flera (2015) som menar att nettoinflyttningen till landsbygderna var större i tätorts-regioner än i mer glesa regioner 2003–2005. Eliasson med flera (2015) använder en annan tidsperiod (2003–2005), en annan områdesindelning (SAMS-områden som var föregångaren till DeSO:n) och räknar antalet områden med positiv och negativ nettoinflyttning. Detta skulle kunna förklara skillnaden jämfört med våra resultat.

Vi ser också att skillnaderna minskar under tidsperioden: I tätortskommunerna är det 15 000 fler som flyttar från landsbygdsområdena än till landsbygdsområdena år 2008. Denna siffra minskar till cirka 10 000 år 2022. För tätortsnära landsbygdskommuner och glesa landsbygdskommuner är det fler som flyttar till landsbygdsområden än som flyttar från dem. Men även här ökar antalet personer som flyttar till landsbygdsområden i förhållande till personer som flyttar från dem. År 2008–2022 ökade nettoinflyttningen till landsbygdsområden i tätortsnära landsbygdskommuner med 1400 personer. I glesa landsbygdskommuner ökade nettoinflyttningen till landsbygdsområden med 1000 personer under samma tidsperiod.

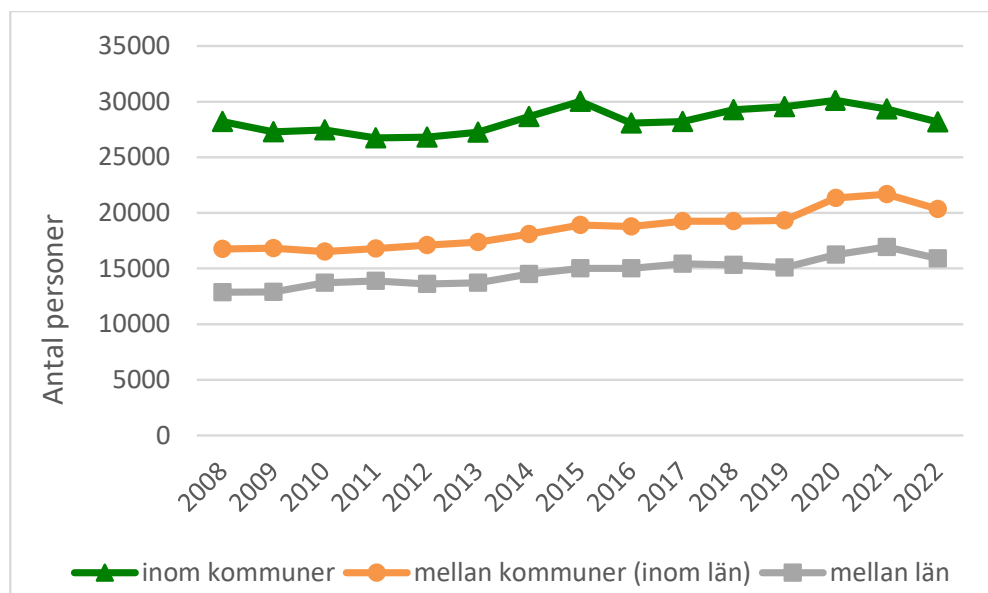
Figur 9: Nettoflyttar till landsbygdsområden i olika kommuntyper.

Inflyttningen till landsbygdsområdena ökar särskilt mycket under pandemin framför allt i tätortsnära landsbygdskommuner vilket skulle kunna tyda på att distansarbete gjort det enklare att bo lite längre från arbetsplatsen eller att hemarbete bidragit till att boendet blir viktigare i relation till närhet till arbetet eller serviceutbudet i tätorterna.

En landsbygdsflytt som den är definierad ovan kan alltså ske från vilket tätortsområde som helst i Sverige, vilket innebär att flytten kan vara inom en viss kommun, till en annan kommun inom ett län eller mellan län. Många flyttar sker på korta avstånd, exempelvis kan flyttar som sker i samband med att man behöver en större bostad vara förhållandevis korta. Därför är det intressant att undersöka längden på flyttarna till landsbygdsområden. Figur 10 visar hur många landsbygdsflyttar som sker inom kommuner, mellan kommuner (inom län) och mellan län.

Figur 10: Landsbygdsflyttar inom kommuner, mellan kommuner och mellan län.

En stor del av landsbygdsflyttarna sker inom kommuner, men intressant är att landsbygdsflyttarna mellan kommuner och mellan län (dvs. medellånga och långa flyttar) ökar mest under periode.⁸ Antalet landsbygdsflyttar över kommungränser (men inom länsgränser) ökar från cirka 17 000 år 2008 till cirka 20 000 år 2022. Likaså ökar antalet landsbygdsflyttar över länsgränser från cirka 13 000 till cirka 16 000.

Sammanfattningsvis ser vi att antalet personer som flyttar till landsbygdsområden ökar i Sverige. Ökningarna är störst i samband med att invandringen är stor och under de två pandemiåren (2020–2021). I stort sett följer flyttmönstret det generella flyttmönstret i Sverige. Däremot ser vi att utflyttningen från landsbygdsområdena inte längre ökar och att inflyttningen bidrar till att befolkningen ökar i landsbygdsområdena. För att undersöka närmare vad som driver migration till landsbygdsområden kommer vi att undersöka egenskaper för de individer som flyttar till landsbygdsområden i nästa avsnitt

⁸ Naturligtvis kan en flytt mellan län i praktiken vara kortare än en flytt mellan kommungränser. Men detta tar vi inte hänsyn till i denna analys.

4

Vem flyttar till landsbygdsområdena?

För att kunna säga något om vad som kännetecknar personer som flyttar till landsbygdsområden jämför vi med andra delar av befolkningen. Ett sätt är att jämföra med de som redan bor på landsbygder, dvs. landsbygdsbor. En annan jämförelse är mellan de som flyttar till landsbygder och de flyttar mellan tätortsområden. Eftersom flyttare har vissa gemensamma egenskaper (de är till exempel vanligtvis yngre) jämfört med de som inte flyttar får man då en bild av om de som flyttar till landsbygder skiljer sig från andra som flyttar.

En person som flyttar till ett landsbygdsområde definieras precis som tidigare som en person som befinner sig i ett tätortsområde året innan en flytt och i ett landsbygdsområde året de flyttar. En landsbygdsbo är en individ som bor i ett landsbygdsområde under ett visst år liksom föregående år. Om en individ till exempel flyttar till ett landsbygdsområde 2015 och stannar kvar där under 2016 är han/hon en landsbygdsflyttare 2015 men en landsbygdsbo 2016. Det är även möjligt att individer flyttar inom eller mellan olika landsbygdsområden men det tar vi inte hänsyn till i denna analys. De som flyttar mellan landsbygdsområden räknas som landsbygdsbor hela tiden. Totalt bor drygt 15 procent av Sveriges befolkning i landsbygdsområden under perioden (2008–2021). De som flyttar mellan tätorter är personer som bor i olika tätortsområden under två på vart annat följande år och utgör cirka 8,5 procent av Sveriges befolkning.

Vi använder både medelvärden och statistisk analys för att studera landsbygdsflyttarnas egenskaper. Medelvärden är enklare att tolka och ger också information om hur den totala utvecklingen ser ut. För att undersöka hur egenskaper påverkas givet andra egenskaper använder vi

statistisk analys. Det kan till exempel vara intressant att veta om inkomster är högre även om hänsyn tas till att personer är i olika åldrar eller i olika familjesituationer. Resultaten från de statistiska analyserna presenteras i Appendix C.

4.1 Landsbygdsflyttare jämfört med landsbygdsbor

I detta avsnitt jämför vi de som flyttar till landsbygdsområden med de som redan bor i sådana områden. Vi undersöker egenskaper som ålder, familjesituation (ensamstående eller familj⁹) antal barn (under sju år), utländsk bakgrund och kön. Sedan ser vi också hur socioekonomi påverkar flyttbeslutet genom att undersöka antal utbildningsår och olika mått på inkomst som förvärvsersättning¹⁰, kapitalinkomst och disponibel inkomst. För att ytterligare förstå de bakomliggande motiven till flyttar undersöker vi också om flyttarna sker i samband med en förändrad livssituation. Med detta menar vi en förändrad status på arbetsmarknaden, som att gå från arbetslös till anställd, eller en förändrad familjesituation, som att gå från att vara ensamstående till att bilda familj, eller att få barn.

De som flyttar till landsbygdsområden är yngre

Våra data visar att landsbygdsflyttare i genomsnitt är 14 år yngre än landsbygdsbor. Att de som flyttar är yngre än de som inte flyttar är välkänt från litteraturen (Eliasson med flera, 2015; Biagi med flera, 2023) och skillnaden är därför inte överraskande. Även tidigare litteratur har visat att det framför allt är individer i yngre medelåldern (31–40 år) som lämnar storstäderna och flyttar till landsbygder (Niedomysl och Amcoff, 2011). Vi delar in befolkningen i olika ålderskategorier för att undersöka flyttströmmarna i Sverige mellan 2008–2021. Figur 11 visar att mer än hälften av landsbygdsflyttarna är yngre än 35 år att nästan en tredjedel av landsbygdsflyttarna är mellan 25 och 34 år.

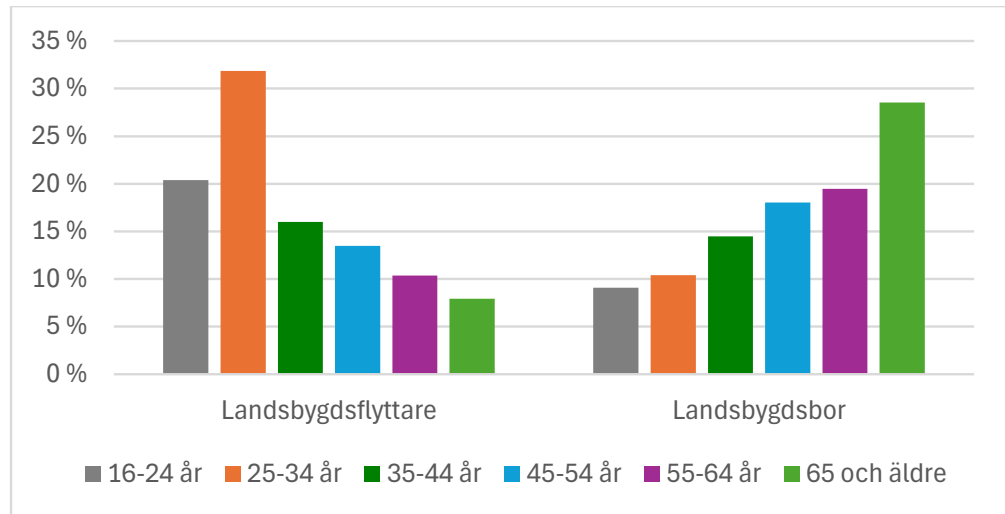
---

⁹ Tyvärr går det inte att särskilja ensamstående från sammanboende som inte har gemensamma barn i statistiken utan även de senare ingår i statistiken över ensamstående.

¹⁰ I förvärvsersättning ingår förutom lön och inkomster från egna företag arbetsrelaterade ersättningar (som till exempel sjukpenning och föräldrapenning). Se Appendix B för en fullständig definition.

Figur 11: Ålderskategorier som flyttar till landsbygdsområden och som bor i landsbygdsområden. Genomsnitt 2008–2021.

Efter 35 års ålder blir det allt mindre sannolikt att en person flyttar till ett landsbygdsområde. Niedomysl och Amcoff (2011) diskuterar om pensionärer i högre utsträckning kommer att välja att bo på landsbygder i framtiden och om situationen i Sverige därför kommer att likna den i USA där de som flyttar till landsbygder ofta är äldre. Figur 11 visar att i Sverige är det en liten andel av landsbygdsflyttarna som är äldre än 65 år jämfört med de som redan bor i landsbygdsområden. Eftersom befolkningen i landsbygdsområdena blir allt äldre under tidsperioden bidrar inflyttarna till förnyringen av landsbygderna. Detta förändras inte under tidsperioden även om både landsbygdsflyttare och landsbygdsbor blir ungefär 2,5 år äldre i genomsnitt.¹¹

Det är rimligt att tänka sig att ålder påverkar hur långt en individ är beredd att flytta. Kanske är det lättare att bryta upp och lämna sin hemort när man är yngre. Därför undersöker vi hur ålder hänger samman med flyttens längd för de som flyttar till landsbygdsområden (se Appendix C). När det gäller landsbygdsflyttare är de som flyttar inom kommuner yngre jämfört med de som flyttar över kommungränser eller

¹¹ I genomsnitt blir Sveriges befolkning 0,7 år äldre under tidsperioden.

över länsgränser. Över lag är åldersfördelningen mer jämn för de som gör landsbygdsflyttar över kommun- och länsgränser.

De som flyttar till landsbygdsområden har i större utsträckning utländsk bakgrund

Även andra demografiska egenskaper skiljer sig åt mellan de som flyttar till landsbygdsområden och de som redan bor där. Vi undersöker antalet barn (0–6 år), andel ensamstående, antal utbildningsår, andel kvinnor och andel med utländsk bakgrund (se definitioner i Appendix B. Tabell 4 visar att skillnaderna mellan grupperna är, precis som när det gäller ålder, förhållandevis stora.

Tabell 4: Landsbygdsflyttarnas demografiska egenskaper (genomsnitt) jämfört med landsbygdsbor.

	Landsbygdsflyttare	Landsbygdsbor
Antal barn (0–6 år)	0,25	0,18
Andel ensamstående	0,58	0,34
Utbildning (antal år)	12,1	11,5
Andel kvinnor	0,50	0,48
Andel utländsk bakgrund	0,14	0,09

Notera: Genomsnitt under perioden 2008–2021.

Tabell 4 visar att landsbygdsflyttare har fler små barn än de som redan bor i landsbygdsområden. Men som vi redan har sett är landsbygdsflyttare betydligt yngre än landsbygdsbor och alltså oftare i familjebildande ålder. När vi tar hänsyn till detta i vår statistiska analys visar det sig i stället att landsbygdsflyttare i genomsnitt har färre barn än landsbygdsbor (se Appendix C). Även Eliasson med flera (2015) finner att landsbygdsflyttare har färre barn än landsbygdsbor när hänsyn tas till flyttarnas ålder och andra demografiska egenskaper. En förklaring kan vara att de som flyttar till landsbygdsområden gör det i samband med att de får sitt första barn och att de därför har färre barn än de unga som redan bor där.

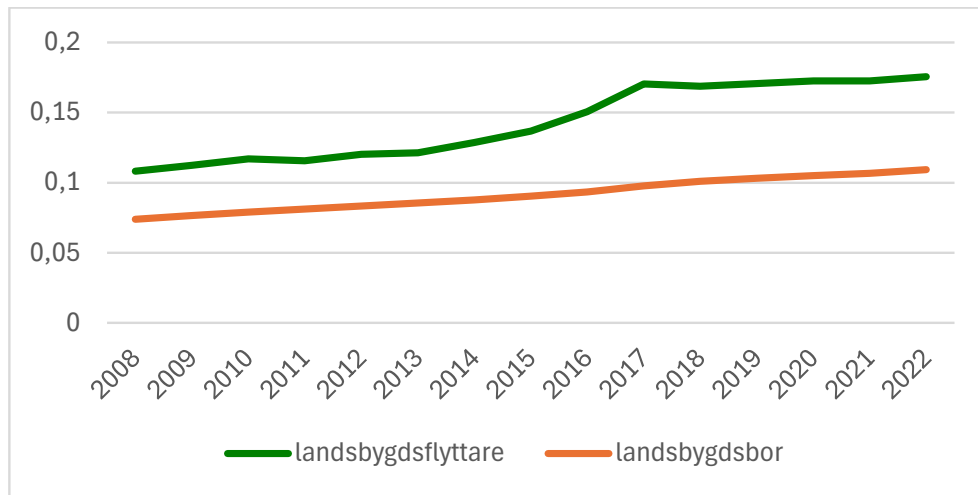
Vidare är individer som flyttar till landsbygdsområden ensamstående i större utsträckning än individer som redan bor i landsbygdsområden. Detta gäller även när vi tar hänsyn till andra faktorer (se Appendix C). En flytt är troligtvis kopplad till en förändrad familjesituation och förklarar skillnaden, något som vi kommer tillbaka till när vi jämför landsbygdsflyttare med andra flyttare. Tabell 4 visar också att utbildningsnivån är högre för de som flyttar till landsbygdsområden än för de som bor där. Detta stöds av tidigare litteratur (Eliasson med flera 2015) och generellt sett har flyttare högre utbildning än andra (Biagi med flera, 2023). Men när vi tar hänsyn till fler faktorer (se Appendix C) blir skillnaden mellan landsbygdsflyttare och landsbygdsbor inte så stor (Appendix C). Återigen är det ålder som förklarar skillnader. Eftersom personer i ålderskategorin 25–34 generellt har fler utbildningsår (exempelvis fler år på gymnasiet) än äldre personer så förklarar ålder en stor del av utbildningsskillnaden mellan landsbygdsflyttare och landsbygdsbor.

Även om landsbygdsområden har något fler män än kvinnor är de som flyttar till landsbygdsområden kvinnor och män i lika stor utsträckning. En individ som är född i utlandet eller har två föräldrar som är födda i utlandet har enligt statistiken en utrikes bakgrund. Enligt Tabell 4 är utrikes bakgrund betydligt vanligare för de som flyttar till landsbygdsområden än för de som redan bor där.

Vi har också undersökt om det skett några förändringar över tiden för de demografiska mått som presenteras i Tabell 4. De flesta förändringar är små eller förväntade. När det gäller utrikes bakgrund ser vi att det sker en ökning av andelen landsbygdsflyttare med utländsk bakgrund fram till 2017 (Figur 12), vilket troligtvis är kopplat till de stora flyktingströmmarna mellan 2013 och 2015. Många flyktingar togs emot av kommuner efter att de blivit folkbokförda i en första vistelsekommun (SCB, 2020). Flyktingar som placerats i en kommun i ett landsbygdsområde räknas som landsbygdsflyttare om de varit folkbokförda i ett tätortsområde innan flytten. Så kan till exempel vara fallet om en person varit

placerad på ett anläggningsboende i ett tätortsområde och blivit folkbokförd under vistelsen där och sedan blivit kommunplacerad och flyttat till ett landsbygdsområde (SCB, 2020).

Figur 12: Andel med utrikes bakgrund, landsbygdsflyttare jämfört med landsbygdsbor.

Några ytterligare resultat som inte framgår av tabellerna och figurerna ovan är intressanta att notera. Landsbygdsflyttare som flyttar över kommun- och länsgränser har ungefär samma könsfördelning som de som redan bor i landsbygdsområdena. Det är alltså bara när det gäller flyttar inom kommuner som andelen kvinnor som flyttar inte är större än andelen kvinnor som redan bor i landsbygdsområden. Det är också vanligare att de som gör korta flyttar (inom kommuner) är ensamstående än de som gör längre flyttar. Vidare är det något vanligare att de som flyttar mellan kommuner inom län har utrikes bakgrund än de som flyttar inom kommuner eller mellan län.

I alla kommuntyper är landsbygdsflyttarna i större utsträckning kvinnor än män i jämförelse med landsbygdsborna. Inte heller när det gäller individer med små barn eller antalet utbildningsår skiljer sig landsbygdsflyttarna åt beroende på vilken kommuntyp de flyttar till. När det gäller ensamstående så är det något mer vanligt att flytta till landsbygd i tätortskommuner än att flytta till landsbygdsområden i tätortsnära el-

ler glesa landsbygdskommuner. Det är också vanligare att de som flyttar till landsbygdsområden i tätortskommuner har utrikes bakgrund än att de som flyttar till landsbygdsområden i tätortsnära- eller glesa landsbygdskommuner har det.

Äldre landsbygdsflyttare har högre inkomster

Vi undersöker tre typer av inkomster: förvärvsersättning, kapitalinkomster och disponibel inkomst (Tabell 5). Förvärvsersättning inkluderar arbetsinkomster, näringsinkomster och arbetsrelaterade inkomster såsom sjukpenning och föräldrapenning (se Appendix B för en fullständig beskrivning av inkomstvariablerna).

Tabell 5: Landsbygdsflyttarnas inkomster (genomsnitt i tusentals kronor) jämfört med landsbygdsbor.

	Landsbygdsflyttare	Landsbygdsbor
Förvärvsersättning	221	195
Kapitalinkomst	50	16
Disponibel inkomst	271	232
Disponibel inkomst året innan flytt	230	229

Notera: Genomsnitt under perioden 2008–2021.

Landsbygdsflyttare har i genomsnitt högre förvärvsersättning, högre kapitalinkomster och högre disponibla inkomster jämfört med landsbygdsbor. Eftersom en stor del av landsbygdsbefolkningen är över 65 år och har liten eller ingen förvärvsersättning förklarar ålderssammansättningen troligtvis mycket av skillnaden i förvärvsersättning mellan de två grupperna. Att kapitalinkomsterna och disponibla inkomster är större för landsbygdsflyttare kan bero på att bostadsförsäljningar bidrar till högre kapitalinkomster (som också ingår i de disponibla inkomsterna). När vi tittar på disponibla inkomster året innan flytten ser vi att dessa är betydligt lägre för landsbygdsflyttarna än under flyttåret och i stort sett lika höga som för landsbygdsborna.

I motsats till resultaten i Tabell 5 finner Eliasson med flera (2015) att landsbygdsflyttare har lägre löneinkomster än landsbygdsbor. De tar dock hänsyn till fler faktorer än inkomster. När vi också tar hänsyn till andra faktorer (se resultat i Appendix C) finner vi att landsbygdsflyttare har ungefär lika hög förvärvsersättning som landsbygdsbor i genomsnitt under den period som vi studerar (2008–2021). När vi använder disponibla inkomster året innan flytten (för att undvika att bostadsförsäljningar stör bilden) ser vi att det är något vanligare att landsbygdsflyttare finns i de högre inkomstklasserna, dvs. när personer med liknande demografiska egenskaper jämförs har landsbygdsflyttare något högre disponibla inkomster. Skillnaden är störst när det gäller äldre personer. Exempelvis har landsbygdsflyttare över 65 år i genomsnitt 60 000 kronor mer per år i disponibel inkomst än landsbygdsbor i samma ålderskategori. Skillnaderna jämfört med den tidigare litteraturen kan bero på att denna undersöker tidigare perioder och använder andra geografiska indelningar (församlingar i Stockholmsområdet på 1990-talet och SAMS-områden i hela Sverige 2002–2005).

Men även om vi tar hänsyn till demografiska egenskaper ser vi att förvärvsersättningen är högre för de som flyttar till landsbygdsområden i tätortskommuner än för de som flyttar till landsbygdsområden i tätortsnära landsbygdskommuner och glesa landsbygdskommuner. Vi ser även att landsbygdsflyttare har högre disponibla inkomster (året innan flytt) än landsbygdsbor i alla kommuntyper men att skillnaden är störst i tätortskommuner.

Eftersom olika geografiska områden skiljer sig från varandra kan det eventuellt påverka resultaten. Vissa områden kan vara attraktiva för personer med höga inkomster, som till exempel landsbygder på den svenska västkusten eller landsbygdsområden i Stockholms skärgård. Andra landsbygder kännetecknas till exempel av billiga bostäder som är intressanta för personer med låga inkomster. När vi tar hänsyn till att kommunerna eller DeSO-områdena ser olika ut förändras inte slutsatsen. Landsbygdsflyttare har i genomsnitt något högre disponibla inkomster (året innan flytt) men samma förvärvsersättning när hänsyn tas

till att olika personer har olika demografiska egenskaper och att geografiska områden ser olika ut.

Däremot finns det vissa skillnader mellan olika typer av landsbygder och olika typer av flyttar. De som flyttar till landsbygdsområden i tätortskommuner har i allmänhet högre disponibla inkomster (året före flytt) än landsbygdsbor i samma typer av kommuner. Även de som gör korta flyttar (inom kommuner) har högre förvärvsersättning och disponibla inkomster än landsbygdsbor, vilket inte gäller för de som flyttar längre (mellan kommuner och mellan län).

Sammanfattningsvis ser vi att landsbygdsflyttare som är betydligt yngre än landsbygdsbor har högre förvärvsersättning. Detta är kopplat till att många landsbygdsbor har gått i pension och därför inte har någon förvärvsersättning. När vi i stället tittar på disponibel inkomst (året innan en flytt) ser vi att landsbygdsflyttare och landsbygdsbor har ungefär lika höga inkomster i genomsnitt. När vi tar hänsyn till demografiska egenskaper som ålder ser vi att landsbygdsflyttare som är äldre har högre disponibla inkomster än de äldre som redan bor i landsbygdsområden.

Familjen är viktigare än arbetsmarknaden

Förutom att egenskaper som är relativt stabila över tiden kan påverka valet att flytta till landsbygdsområden är det möjligt att faktorer som hänger samman med en förändrad livssituation påverkar flyttbenägenheten. I vårt fall är vi särskilt intresserade av om olika typer av förändringar i personers livssituation är förknippade med att flytta till landsbygdsområden.

Vi använder tre mått för att titta på om personer upplever förändringar i sin familjesituation det år flytten till landsbygdsområdet äger rum. Vi undersöker om personer bildar familj¹² eller får barn (0–6 år). Det kan vara nyfödda eller barn som personen flyttar in tillsammans med. Vi tittar också på om personer blir ensamstående i samband med flytten.

---

¹² Med familj menar vi de som är gifta eller sambor med barn. Ogifta personer utan gemensamma barn räknas som ensamstående (se Appendix B).

Dessutom tittar vi på om personer lämnar eller kommer in på arbetsmarknaden eller byter arbete i samband med flytten (se Appendix B för fullständiga definitioner). Alla förändringar avser mellan två på vart annat följande år. Medelvärden presenteras i tabell 6.

Tabell 6: Förändrad livssituation för landsbygdsflyttare och landsbygdsbor. Andelar 2008–2021.

	Bildar familj	Får barn	Blir ensamstående	Byter jobb	Lämnar arbetsmarknaden	Kommer in på arbetsmarknaden
Landsbygdsflyttare	13%	14%	8%	14%	6%	6%
Landsbygdsbor	1%	2%	2%	6%	3%	3%

Tabellen visar att skillnaderna är stora mellan landsbygdsflyttare och landsbygdsbor. Mycket hänger samman med att en flytt i sig sker i samband med en förändrad livssituation. Vi ser i tabellen att det är vanligare att landsbygdsflyttare gifter sig eller bildar familj och får barn när man jämför med de som redan bor i landsbygdsområden. Det är också vanligare att landsbygdsflyttare blir ensamstående än att de som redan bor i landsbygdsområden blir det. Detta är rimligt då en flytt ofta hänger samman med en separation eller att man bildar familj. I samband med en flytt till ett landsbygdsområde är det också möjligt att statusen på arbetsmarknaden förändras. Det är mer än dubbelt så vanligt att en landsbygdsflyttare byter jobb jämfört med en landsbygdsbo. Det är också vanligare att landsbygdsflyttare lämnar arbetsmarknaden eller kommer in på arbetsmarknaden. Det rimligt att en flytt hänger samman med en förändrad arbetsmarknadssituation men vad som är intressant är att skillnaderna mellan landsbygdsflyttare och landsbygdsbor är mycket större när det gäller förändrad familjesituation.

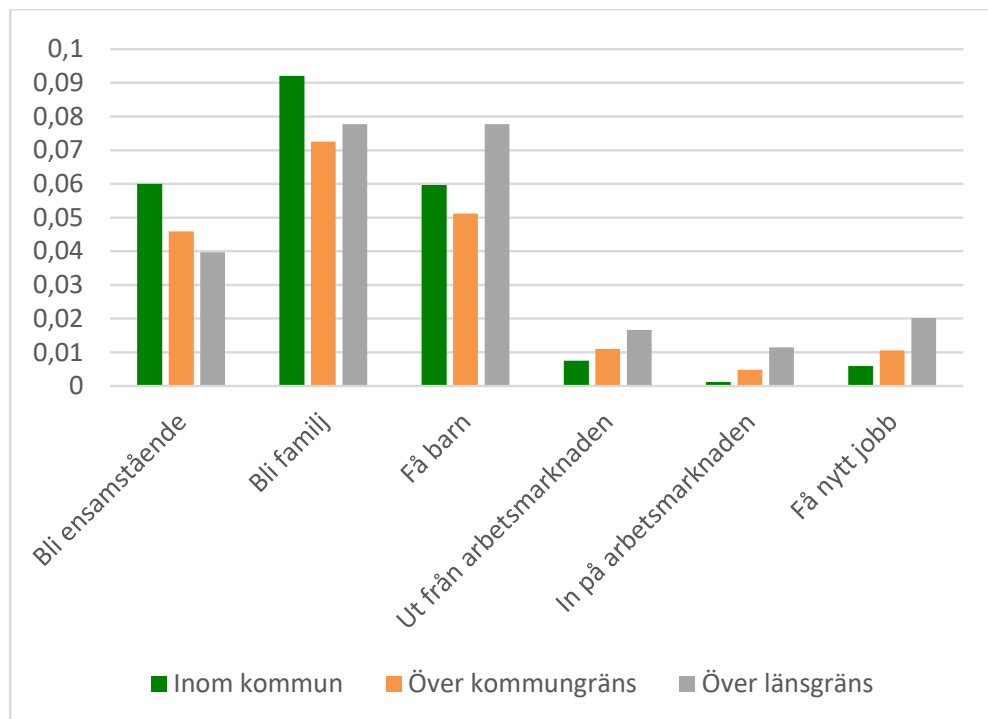
Vi stoppar också in livssituationsvariablerna i vår regression. Precis som tabell 6 antyder är familjeskäl mycket viktigare än arbetsmarknadsskäl

för landsbygdsflyttarna. Den enskilt viktigaste förklaringsfaktorn till att en individ är landsbygdsflyttare i stället för landsbygdsbo är att personen bildar familj. Landsbygdsflyttare är 18 procent mer benägna att bilda familj under ett år än landsbygdsbor. Om en person fått barn ökar benägenheten med 14 procent och om en person blivit ensamstående ökar den med 12 procent. Detta kan jämföras med variablerna som mäter förändringar på arbetsmarknaden. Sannolikheten att en individ är en landsbygdsflyttare ökar bara med 3 procent om denna fått ett nytt jobb. Om individen har lämnat arbetsmarknaden ökar sannolikheten med 3 procent medan sannolikheten att individen kommer in på arbetsmarknaden bara är 1 procent.

En intressant aspekt är om familjeskäl är viktigare för de som flyttar korta avstånd, dvs. att flytten till ett landsbygdsområde då främst handlar om att byta till en större bostad i samband med familjebildning. Figur 13 visar resultat från regressioner för flyttar på olika avstånd och visar att detta stämmer till viss del. De som flyttar till landsbygdsområden bildar familj i större utsträckning när flyttarna sker inom kommuner än när de sker mellan kommuner (inom län) eller mellan län. Men det är vanligare att de som flyttar långa avstånd (mellan län) får barn i samband med flytten jämfört med de som bor i ett landsbygdsområde.

Figur 13: Betydelsen av flyttlängd och livssituation. Se Appendix C för fullständiga resultat.

Även om det är tydligt att arbetsmarknadsförändringar inte är särskilt mycket vanligare bland de som flyttar till landsbygdsområden jämfört med de som redan bor i dessa områden är de viktigare ju längre flytten är. Detta stämmer till viss del med tidigare litteratur, men det är intressant hur stora skillnaderna är mellan arbetsmarknadsförändringar och familjeförändringar även för långa flyttar. Resultaten stöds av Andersson och Håkansson (2020) som finner ökad sannolikhet att flytta för arbetslösa år 2016 bara för de som inte har några barn.

När vi tittar på olika typer av kommuner finner vi inga större skillnader jämfört med de generella resultaten när det gäller förändrad livssituation. Det är alltså inte så att de som flyttar till landsbygdsområden i tätortskommuner skiljer sig från de som flyttar ut till landsbygdsområden i glesbygdskommuner när jämförelsen görs med de som redan bor i ett landsbygdsområde. I nästa avsnitt ska vi titta närmare på förändrad livssituation som ett skäl till flytt och i stället jämföra med andra som

flyttar. Då får vi en bättre bild av om landsbygdsflyttare skiljer sig från andra flyttare.

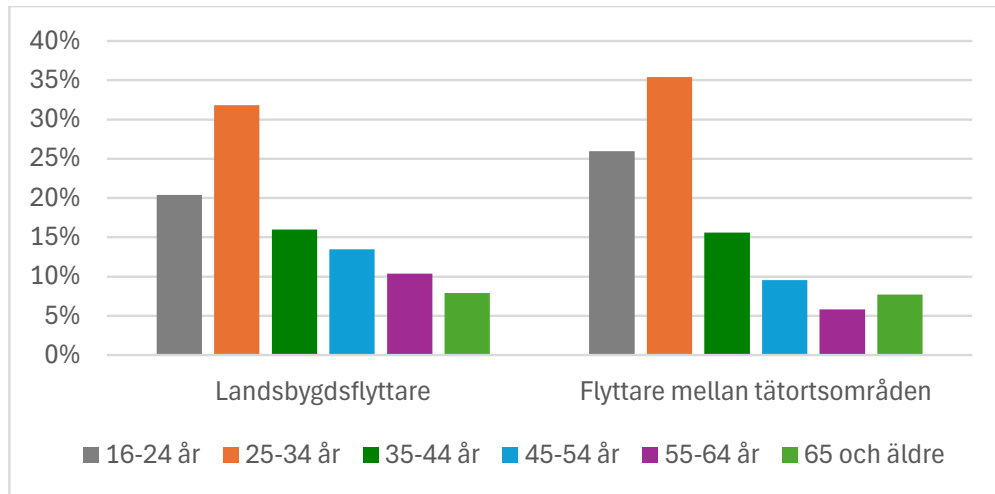
4.2 Landsbygdsflyttare jämfört med de som flyttar mellan tätortsområden

Resultaten ovan tyder visat att landsbygdsflyttare är yngre, har något högre utbildning och oftare har utrikes bakgrund jämfört med landsbygdsbor. En del egenskaper, så som att göra olika livsstilsförändringar, är i sig ofta förknippade med att göra en flytt. Därför kan det vara intressant att jämföra landsbygdsflyttare med andra personer som flyttar. Det är också intressant för planering av olika offentliga verksamheter att veta vilken typ av flyttare som man kan förvänta sig i just landsbygdsområden. I detta avsnitt jämför vi landsbygdsflyttare med de som flyttar mellan olika tätortsområden. Som vi konstaterat ovan sker de allra flesta flyttar mellan områden, 83 procent, mellan områden som definieras som tätorter. Av de som flyttar från ett tätortsområde väljer cirka 9 procent ett landsbygdsområde.

De som flyttar till landsbygdsområden är äldre

Vi börjar med att undersöka om ålderssammansättningen skiljer sig mellan landsbygdsflyttare och de som flyttar mellan tätorter. Våra data visar att landsbygdsflyttare är två år äldre i genomsnitt än de som flyttar mellan tätortsområden. Som vi visade ovan är det framför allt förhållandevis unga personer (25–34 år) som lämnar storstäderna och flyttar till ett landsbygdsområde. Men när vi delar in befolkningen i olika ålderskategorier är det tydligt att detta också gäller för befolkningen i stort eftersom de som flyttar mellan tätorter också oftast finns i denna ålderskategori (Figur 14).

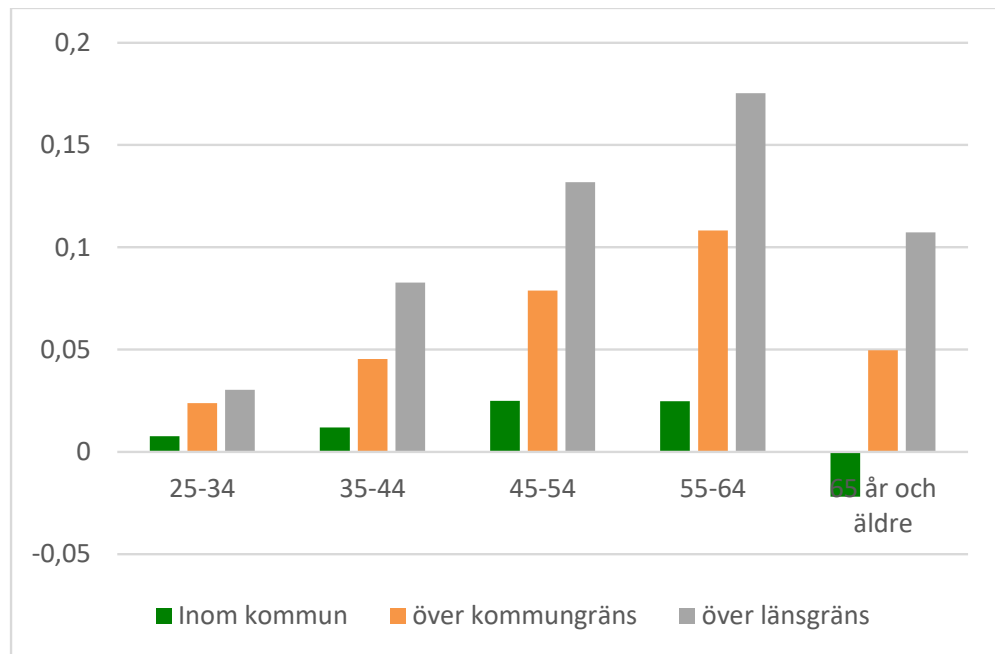
Figur 14: Åldersfördelning för de som flyttar till landsbygdsområden respektive mellan tätortsområden. Genomsnittlig andel i procent 2008–2021.

Men figuren visar också att landsbygdsflyttarna har en mer spridd åldersstruktur än de som flyttar mellan tätortsområden och landsbygdsflyttare är oftare i ålderskategorierna 45–64 år. När det gäller personer över 65 år är skillnaden mycket liten mellan de som flyttar till landsbygdsområden och de som flyttar till ett annat tätortsområde.

Eftersom tidigare litteratur har pekat på att korta och långa flyttar har olika motiv undersöker vi hur individernas ålder hänger samman med flyttar av olika längd. Vi undersöker precis som tidigare flyttar inom kommuner, mellan kommuner (inom län) och flyttar mellan län. Figur 15 visar hur sannolikheten att flytta till just landsbygdsområden påverkas av ålder och flyttlängd när hänsyn också tas till andra egenskaper (se regressionsresultat i Appendix C).

Figur 15: Sannolikheten att en person som flyttar från ett tätortsområde flyttar till landsbygdsområde jämfört med baskategorin 16–24 år. Uppdelat på ålder och flyttlängd.

Sannolikheten att flytta till ett landsbygdsområde jämfört med att flytta mellan tätortsområden ökar med individens ålder och längden på flytten. Det verkar för det första inte finnas några stora ålderskillnader när det gäller flyttar inom kommuner (blå staplar). Detta kan tolkas som att flyttar inom kommuner liknar flyttar i allmänhet, dvs. det är främst unga som flyttar, oavsett om det är till tätortsområden eller till landsbygdsområden. Flyttar över kommungränser, och särskilt flyttar över länsgränser, görs i stället av personer som är äldre i högre utsträckning.

Vi jämför också flyttar till olika typer av kommuner (visas ej i någon figur). När det gäller flyttar till landsbygdsområden i tätortskommuner skiljer sig ålderssammansättningen inte särskilt mycket från ålderssammansättningen för flyttare generellt. Däremot är det tydligt att landsbygdsflyttare som flyttar till tätortsnära landsbygdskommuner och glesa landsbygdskommuner är äldre än de som flyttar mellan tätortsområden. Dock gäller detta inte för de som uppnått pensionsålder, för dessa finns ingen ökad benägenheten att flytta till ett landsbygdsområde oavsett kommuntyp.

De som flyttar till landsbygdsområden har i mindre utsträckning utrikes bakgrund

Även andra demografiska egenskaper skiljer sig åt mellan de som flyttar till landsbygdsområden och de som flyttar mellan tätortsområden. Vi undersöker antalet små barn (0–6 år), andel ensamstående, antal utbildningsår, andel kvinnor och andel med utrikes bakgrund (se definitioner i Appendix B).

Tabell 7: Landsbygdsflyttarnas demografiska egenskaper (genomsnitt) jämfört med de som flyttar mellan tätortsområden.

	Landsbygdsflyttare	Flyttare mellan tätortsområden
Antal små barn (0–6 år)	0,25	0,24
Andel ensamstående	0,58	0,69
Utbildning (antal år)	12,1	12,5
Andel kvinnor	0,50	0,50
Andel utrikes bakgrund	0,14	0,32

Notera: Genomsnitt för perioden 2008–2021.

Tabell 7 indikerar att landsbygdsflyttare inte skiljer sig från de som flyttar mellan tätortsområden när det gäller antalet små barn eller andelen kvinnor. Detta tycks dock delvis vara ett resultat av att landsbygdsflyttare har andra egenskaper än flyttare mellan tätorter. Regressionsresultaten (se Appendix C) visar att landsbygdsflyttare är kvinnor i något högre utsträckning och att de har färre små barn. Att landsbygdsflyttare i högre utsträckning är kvinnor var något som också Niedomysl och Amcoff (2001) fann och Vogaizides och Kawalerowicz (2022) finner i överensstämmelse med våra resultat att de som flyttar till landsbygder från Stockholm har färre små barn än de som flyttar till andra destinationer. Tabell 7 visar också att landsbygdsflyttare är ensamstående i mindre utsträckning och har något lägre utbildning, vilket håller även när vi kontrollerar för andra egenskaper. Resultatet för utbildning stöds i viss mån av resultatet i Vogaizides och Kawalerowicz (2022) som finner att de som flyttar till landsbygder från Stockholms kommun har lägre utbildning än de som stannar kvar i Stockholms kommun.

Vad som är slående är att landsbygdsflyttare har utrikes bakgrund i betydligt mindre omfattning än de som flyttar mellan tätortsområden. Även resultaten i Sandow och Lundholm (2023) bekräftar att landsbygdsflyttare mer sällan har utrikes bakgrund. De undersöker familjer som flyttar från storstadsområden 2003–2013. En intressant förklaring till att få landsbygdsflyttare har utrikes bakgrund enligt Sandow och Lundholm (2023) är att många av de som flyttar till landsbygder har tidigare anknytning till landsbygder. Fyra av tio familjer flyttar tillbaka till en region som de tidigare har bott i.

De som flyttar till landsbygdsområden har högre inkomster

Vi undersöker om de som flyttar till landsbygdsområden har högre inkomster än de som flyttar mellan tätortsområden. Återigen undersöker vi tre typer av inkomster: förvärvsersättning, kapitalinkomster och disponibel inkomst.

Tabell 8: Landsbygdsflyttarnas inkomster (genomsnitt i tusentals kronor) jämfört med de som flyttar mellan tätortsområden.

	Landsbygdsflyttare	Flytt mellan tätortsområden
Förvärvsersättning	221	215
Kapitalinkomst	50	50
Disponibel inkomst	271	265
Disponibel inkomst året innan flytt	230	214

Notera: Genomsnitt under perioden 2008–2021.

Tabell 8 visar att förvärvsersättningen och de disponibla inkomsterna är något högre för landsbygdsflyttare än för de som flyttar mellan tätortsområden. Däremot är kapitalinkomsterna lika stora för båda grupperna. Nu har vi flyttare i båda grupper så bostadsförsäljningar kan finnas hos båda. Disponibla inkomster året innan flytt visar på större skillnader mellan landsbygdsflyttare och andra flyttare. Regressionerna i Appendix C delar in befolkningen i tre inkomstklasser: låga, medelhöga och höga inkomster. Resultaten visar att landsbygdsflyttare har något större

sannolikhet att ha medelhöga inkomster (förvärvsersättning och disponibel inkomst året före flytt) än andra flyttare men att de som flyttar mellan tätortsområden oftare tillhör de med högst inkomster. Resultatet kan jämföras med Sandow och Lundholm (2023) som också använder disponibla inkomster året innan flytt. De finner att familjer som flyttar till landsbygder har lägre inkomster än familjer som stannar kvar i storstadsområden. De jämför alltså inte med andra som flyttar men det stödjer ändå hypotesen att landsbygdsflyttare inte tillhör de med de högsta inkomsterna i tätorterna utan att de snarare är medelinkomsttagare. Även resultaten i Vogaizides och Kawalerowicz (2022) som finner att de som flyttar från Stockholm, där inkomsterna är höga, till landsbygder har lägre inkomster än de som bor kvar i Stockholm tyder på detta.¹³

När förvärvsersättningen jämförs över tiden (Figur 16) ser vi att skillnaden i inkomster mellan de båda grupperna har ökat. Detta bekräftas också i regressionsanalysen där vi ser att landsbygdsflyttare oftare har inkomster över 240 tusen kronor år 2019 och 2021 än 2008.¹⁴ När det gäller pandemiåret 2020 finner Vogaizides och Kawalerowicz (2022) att sannolikheten att höginkomsttagare flyttade från Stockholm till landsbygderna ökade jämfört med 2015–2019, vilket är i linje med våra resultat, men vi ser denna trend i viss mån även före pandemin.

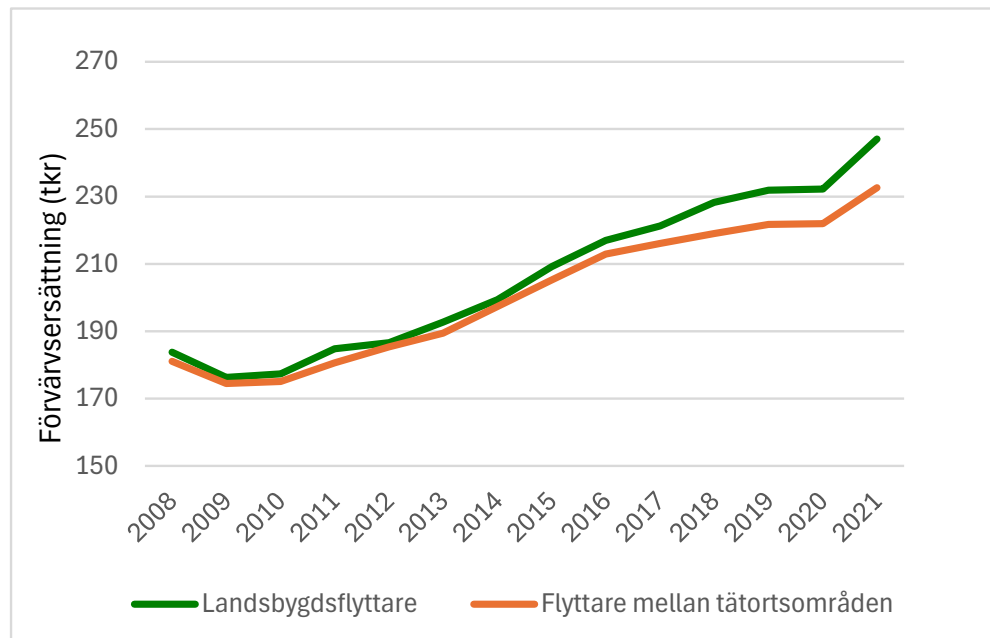
---

¹³ När vi kontrollerar för kommuneffekter visar det sig dock att det är mer vanligt att landsbygdsflyttare tillhör de med högst disponibla inkomster. Det vill säga att när hänsyn tas till att de kommuner som flyttarna går till är olika (det finns låginkomst- och höginkomstkommuner) så är det vanligare att de med högst inkomster flyttar till landsbygdsområden.

¹⁴ Vi har också testat att dela upp inkomster i tre grupper som varierar mellan åren. Resultaten visar höga inkomster blir allt viktigare med tiden.

Figur 16: Förvärvsersättning (tusentals inflationsjusterade kronor) för landsbygdsflyttare och flyttare mellan tätortsområden.

Eftersom möjligheter till höga löner skiljer sig mellan olika delar av landet kan det vara intressant att se om resultaten påverkas om hänsyn tas till kommuners generella inkomstnivåer. När vi tar hänsyn till kommunspecifika effekter som fångar detta visar det sig att höga inkomster ökar sannolikheten att vara landsbygdsflyttare för de som har de högsta lönerna under hela perioden. Detta indikerar att en flytt till landsbygdsområden är relaterad till högre inkomster jämfört med en flytt mellan tätortsområden. Vidare tycks det också viktigast att ha höga inkomster för korta flyttar, dvs. flyttar inom kommungränser och för de som flyttar till landsbygdsområden i tätortskommuner. Dessa har alltså högre inkomster än de som flyttar till landsbygdsområden i mer glesa kommuner.

Att få barn och bilda familj är viktigast

Vi undersöker vidare hur en förändrad livssituation som sker samma år som man flyttar samvarierar med flyttar till landsbygdsområden och flyttar mellan tätortsområden. Tabell 9 visar att landsbygdsflyttare oftare

bildar familj och får barn men att de mer sällan blir ensamstående i samband med flytten.

Tabell 9: Förändrad livssituation för landsbygdsflyttare och de som flyttar mellan tätortsområden. Andelar 2008–2021.

	Bli familj	Får barn	Bli ensamstående	Byter jobb	Lämnar arbetsmarknaden	Kommer in på arbetsmarknaden
Landsbygdsflyttare	13%	14%	8%	14%	6%	6%
Flyttare mellan tätortsområden	7%	8%	14%	13%	5%	8%

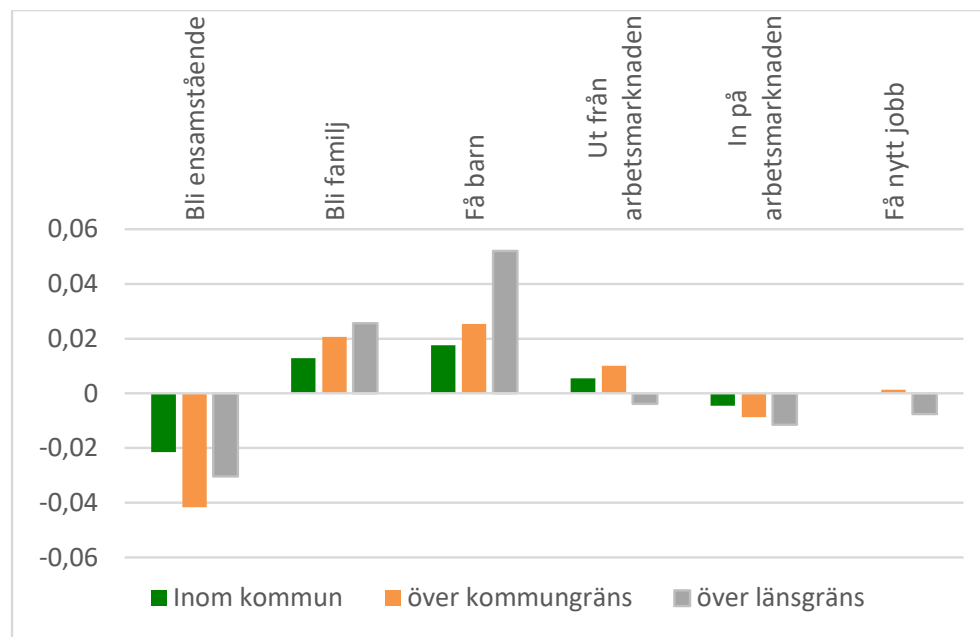
Däremot är skillnaderna inte särskilt stora mellan grupperna när det gäller förändringar i arbetslivet. Detta bekräftas också i regressioner där vi även tar hänsyn till andra egenskaper och precis som Tabell 9 visar är de familjerelaterade faktorerna viktigast för att förklara en landsbygdsflytt. Framför allt är det tydligt att bilda familj och få barn är de viktigaste faktorerna för att förklara om en individ flyttar överhuvudtaget. Här finns en viss skillnad mellan kvinnor och män då kvinnor oftare bildar familj i samband med att de flyttar till ett landsbygdsområde.

Sadow och Lundholm (2023) finner att de som flyttar till landsbygder har större sannolikhet att vara föräldralediga, ett resultat som kan jämföras med vårt resultat att något fler landsbygdsflyttare får barn i samband med flytten. Vi finner också att det är vanligare att kvinnor lämnar arbetsmarknaden i samband med att de flyttar till ett landsbygdsområde.

Biagi med flera (2023) menar att korta flyttar ofta är motiverade av att man gifter sig eller får barn medan längre flyttar beror på att man byter jobb eller kommer in på arbetsmarknaden. Figur 17 visar skillnader för flyttar av olika längd från regressionsanalysen. Landsbygdsflyttar inom kommungränser skiljer sig inte särskilt mycket från flyttar mellan tätortsområden inom kommuner (blå staplar) även om familjeskäl tycks vara något viktigare för landsbygdsflyttare. Landsbygdsflyttar över

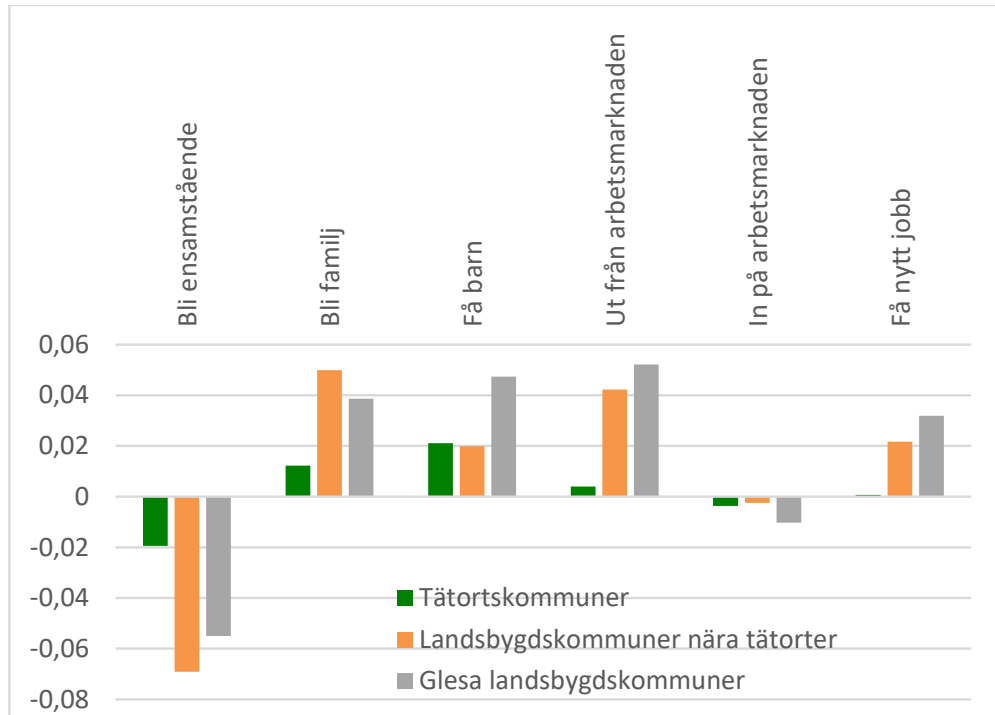
kommun- och länsgränser är däremot oftare förknippade med en förändrad familjesituation. Särskilt tydligt är att landsbygdsflyttar över länsgränser ofta är förknippade med att få barn i samband med flytten. Arbetsmarknadsskäl verkar inte vara viktigare för landsbygdsflyttare än för andra flyttare oavsett flyttlängd.

Figur 17: Sannolikheten att en person som flyttar från ett tätortsområde flyttar till ett landsbygdsområde. Uppdelat på förändrad livssituation och flyttlängd.

När vi tittar på landsbygdsflyttare som flyttar till olika typer av kommuner och jämför dem med andra flyttare (Figur 18) är det tydligt att de som flyttar till landsbygdsområden i tätortskommuner (blå staplar) inte skiljer sig särskilt mycket från de som flyttar mellan tätortsområden. Familjeskäl är dock viktigare för de som flyttar till landsbygdsområden. Däremot är det tydligt att de som flyttar till landsbygdsområden i tätortsnära och glesa landsbygdskommuner oftare upplever en förändrad livssituation. Särskilt tydligt är att de oftare är ensamstående, bildar familj och lämnar arbetsmarknaden. Det är också något vanligare att personer som flyttar till landsbygdsområden i glesa landsbygdskommuner får barn eller ett nytt jobb.

Figur 18: Sannolikheten att en person som flyttar från ett tätortsområde flyttar till ett landsbygdsområde. Uppdelat på förändrad livssituation och kommuntyp.

Sammanfattningsvis finner vi att landsbygdsflyttare är något äldre än andra flyttare, att de mer sällan har utrikes bakgrund eller är ensamstående. De har också högre inkomster i genomsnitt än de som flyttar mellan tätortsområde

5

Slutsatser och diskussion

I På vissa delar av de svenska landsbygderna har avfolkningen länge varit ett bekymmer, där unga söker sig bort samtidigt som en allt äldre befolkning i behov av omsorg växer. Men alla landsbygder har inte samma utveckling och under senare år har befolkningen (över 16 år) ökat i de landsbygdsområden som vi studerar i rapporten. En bidragande orsak till det är en ökad inflyttning till landsbygdsområdena.

Bara en liten andel av befolkningen över 16 år, cirka 0,76 procent, flyttade till ett landsbygdsområde under ett genomsnittligt år 2008–2022. Flyttarna till landsbygdsområdena ökade i samband med att invandringen till Sverige ökade (invandringen var som störst 2014–2018) och under pandemin (2020–2021), och beror främst på en ökad befolkning och en generell ökad rörlighet inom landet. Utflyttningen *från* landsbygdsområdena är däremot oförändrad mellan 2007 och 2022. Detta tillsammans med den allt större inflyttningen innebär att vi ser en minskning av nettoutflyttningen och till och med en nettoinflyttning till landsbygdsområdena under pandemiåren (2020–2021). Tillsammans med andra befolkningsförändringar bidrar dessa flyttmönster till att befolkningen i landsbygdsområdena har ökat sedan år 2014.

Bakom det generella mönstret döljer sig skillnader mellan olika typer av landsbygdsområden. Landsbygdsområden i tätortskommuner har större utflyttning än inflyttning. Det betyder att landsbygdsområdena i tätortskommuner skulle minska sin befolkning utan andra typer av befolkningsökningar (födelseöverskott och invandring). Mellan 2008 och 2022 ökar inflyttningen till landsbygdsområden i tätortskommuner med cirka 4000 personer medan utflyttningen är ungefär lika stor under

hela tidsperioden, vilket innebär att nettoutflyttningen minskar från dessa landsbygdsområden.

Utifrån ett kommunalt perspektiv är det skillnad på flyttar inom kommuner och flyttar som förändrar skatteunderlaget, det vill säga flyttar över kommun- och länsgränser. Vi ser att flyttar över kommun- och länsgränser är vanligare när det gäller landsbygdsflyttar och att dessa flyttar också ökar under tidsperioden. Dessutom är det vanligare att äldre personer flyttar över kommun- och länsgränser när de flyttar till landsbygdsområden. Det betyder att behovet av att anpassa kommunala verksamheter har ökat.

Men även fördelningen av befolkningen i olika områden inom kommuner är intressant. I landsbygdsområden som tar emot många nya invånare behöver samhällets service anpassas så att nya invånare får tillgång till grundläggande service som vård, skola och omsorg. Om exempelvis många barnfamiljer flyttar till ett landsbygdsområde i en kommun kan det finnas behov av att etablera en förskola eller om många är äldre kommer det finnas behov av vård och omsorg lokalt. När det gäller flyttar inom kommuner skiljer sig landsbygdsflyttare inte särskilt mycket från de som flyttar mellan tätortsområden. Flyttare är i allmänhet unga och blir antingen ensamstående eller bildar familj i samband med flytten. Däremot har de som flyttar inom kommuner ofta högre förvärvsersättning än både de som bor i landsbygdsområden och de som flyttar mellan tätortsområden.

I genomsnitt är nästan en tredjedel av befolkningen som bor i landsbygdsområden äldre än 65 år. Behoven av äldreomsorg och annan service till äldre på landsbygderna är därför förhållandevis stora och även om många landsbygdsområden ligger i närheten av tätorter kan brist på närliggande service vara ett problem för äldre personer utan bil. Ett inflöde av yngre personer i arbetsför ålder ger ökade möjligheter att öka utbudet av både kommunala och privata tjänster i landsbygdsområdena. Vi visar att de som flyttar till landsbygdsområden är i arbetsför ålder i mycket högre utsträckning än de som redan bor där. De som flyttar in är i genomsnitt 14 år yngre och

endast 8 procent är över 65 år. På senare år har dock de som flyttar till landsbygdsområdena varit något äldre än tidigare samtidigt som landsbygdsbefolkningen också har åldrats.

Vi ser också att allt fler med utrikes bakgrund har flyttat till landsbygdsområden, något som också kan skapa behov av anpassning för kommunerna. En del av den ökade inflyttningen till landsbygdsområden som vi ser är troligtvis kopplad till den stora flyktinginvandringen i Sverige 2014-2018 då många flyktingar blev folkbokförda i en kommun som inte var den slutliga mottagningskommunen. Tidigare litteratur har pekat på att utrikes födda flyttar oftare än inrikes födda (Pipitone med flera, 2022) och att flyktingar flyttar till större städer med tiden (SCB, 2020). Detta skulle kunna innebära att den inflyttning till landsbygdsområden som vi ser 2014–2018 endast är temporär då invandrade personer med tiden flyttar mot tätortsområden. Detta motsägs dock av resultaten i Haandriksen med flera (2022) som finner att 75 procent av de som invandrade till landsbygdskommuner i Sverige fanns kvar i dessa kommuner tio år senare.

När inkomster och utbildningsnivåer ökar inom ett geografiskt område talar man ofta om så kallad gentrifiering. Tidigare litteratur (De la Roca och Puga, 2017; Frings och Kamb, 2022, Eliasson och Westerlund, 2023)) har pekat på att högutbildade i allt högre utsträckning koncentreras till städer men också att dessa har högre löner efter att de flyttat från städerna. Eliasson med flera (2015) fann inte några tecken på gentrifiering av de svenska landsbygderna 2003–2005. Vi finner vissa tecken på att delar av landsbygdsområdena kan ha gentrifierats då disponibla inkomster (året innan flytt) är något högre för landsbygdsflyttare än landsbygdsbor när vi tar hänsyn till personernas egenskaper. Denna skillnad drivs framför allt av att äldre landsbygdsflyttare har högre disponibla inkomster än äldre landsbygdsbor. Även skillnaderna i utbildningsnivå är små, men de som flyttar in till landsbygdsområden har lite högre utbildning.

I landsbygdsområden i tätortskommuner är förvärvsersättningen och de disponibla inkomsterna något högre för landsbygdsflyttare. En förklaring kan vara att dessa flyttar drivs av stigande bostadspriser i tätortskommunerna och att efterfrågan på bostäder då även har ökat på landsbygderna. En annan förklaring kan vara att det blivit allt lättare för personer med höga inkomster och hög utbildning att arbeta hemifrån. Vi ser att personer med högre förvärvsersättning flyttar till landsbygdsområden i större utsträckning under 2021, vilket troligtvis är kopplat till ökade möjligheter att arbeta hemifrån under pandemin. Tidigare litteratur har visat att de som har högre inkomster och högre utbildning kan utföra en större del av sina arbetsuppgifter från hemmet (Eliasson, 2023). Eliasson (2023) visar också att utflyttningen från Stockholm ökade under pandemin särskilt för personer med yrken som fungerar bra att utöva på distans. Om denna trend kommer att hålla i sig är i dagsläget oklart.

För att förstå vad som driver personer att flytta till landsbygder undersöker vi olika händelser som äger rum i samband med att en person flyttar. Viktiga händelser för de som flyttar till landsbygdsområden är att få barn eller byta jobb. Men det är tydligt att de som flyttar till landsbygdsområden skiljer sig från de som flyttar mellan tätortsområden när det gäller familjerelaterade skäl till flytten. Det är mycket vanligare att en person som flyttar till landsbygder bildar familj eller får barn i samband med flytten. Det är också mycket mer ovanligt att de som flyttar till landsbygdsområden blir ensamstående. Däremot finns inga skillnader mellan de två typerna av flyttar när det gäller huruvida personer byter jobb. Det är något mer vanligt att en person som flyttar till ett landsbygdsområde lämnar arbetsmarknaden men skillnaden är liten.

Det är möjligt att de skillnader vi ser för personer som flyttar till landsbygdsområden och de som flyttar mellan tätortsområden hänger samman med skillnader i bostadsbeståndet i tätorter och på landsbygderna. Vi ser till exempel att landsbygdsflyttare i mindre utsträckning är ensamstående jämfört med de som flyttar mellan tätorter. Detta kan vara kopplat till att det finns få hyresrätter på

landsbygderna och att det oftast är par som köper småhus på landsbygderna. Bostadsmarknaden på landsbygderna kännetecknas av att de flesta bostäder är småhus och att det finns ett begränsat utbud av hyresrätter. På delar av de svenska landsbygderna finns också fritidshus med höga priser medan andra delar har lediga bostäder och ibland också övergivna hus. Dessa omständigheter kan förklara en del av skillnaderna i egenskaper mellan de som flyttar till landsbygdsområden och andra grupper. För att undersöka vilken roll bostadsmarknaden spelar för utflyttning till landsbygderna skulle mer forskning om detta behövas. Det vore till exempel intressant att undersöka om de prisökningar på bostäder i tätorter som skett under den senaste 10-årsperioden lett till att fler flyttat till landsbygdsområden.

Andra egenskaper än de som vi tagit upp i rapporten kan också vara betydelsefulla för beslut att flytta till landsbygdsområden. En faktor som kan vara drivande för beslutet är om man tidigare har bott i ett landsbygdsområde. Tidigare litteratur har pekat på att många flyttar tillbaka till platser som de tidigare bott på (Niedomysl och Amcoff, 2011; Bjerke och Mellander, 2017; Sandow och Lundholm, 2023) Sandow och Lundholm (2023) menar att fyra av tio familjer som flyttar till landsbygder i Sverige återvänder till en kommun som de tidigare har bott i. Bjerke och Mellander (2017) finner att de som studerat vid högskolor ofta återvänder till sina hemorter särskilt om de har barn, detta gäller både för de som kommer från landsbygder och de som kommer från tätorter. Vogiazides och Kawalerowicz (2022) visar att det är vanligare att personer som bor i Stockholm flyttar till landsbygder om de är födda i andra delar av landet än Stockholm.

Vi fokuserar på personernas egenskaper i den här rapporten. Tidigare litteratur har också poängterat att migration påverkas av egenskaper för platsen där en person bor för tillfället och de platser som personer ser som möjliga alternativ att flytta till. Även om detta naturligtvis är intressanta aspekter lämnar vi dem i stort sett utanför vår diskussion i denna rapport. Vi analyserar skillnader för flyttar till landsbygder i olika kommuntyper men går inte djupare in på olika platsers specifika egenskaper.

Sammanfattningsvis visar vi att inflyttningen till svenska landsbygdsområden bidrar till att befolkningen i dessa områden ökar. De som flyttar in är unga personer i familjebildande ålder, personer med utrikes bakgrund och personer med högre disponibla inkomster jämfört med de som redan bor i landsbygdsområdena. Det sistnämnda kan ha bidragit till att delar av de svenska landsbygdsområdena har gentrifierats under senare år, särskilt i tätortskommuner. Utvecklingen ser delvis annorlunda ut i mer glesa landsbygdsområden även om det övergripande mönstret är liknande även i dessa områden.

Referenser

Andersson, F.W. och Håkansson, M. 2020. Stanna eller flytta – hur viktigt är ett jobb? *Ekonomisk Debatt* 48:2, 14–23.

Andersson, M., Lavesson, N. och Nedomysl, T. 2018. Rural to urban long-distance commuting in Sweden: Trends, characteristics and pathways. *Journal of Rural Studies* 59, 67–77.

Bernard, A. och Kolk, M. 2020. Are Young Swedes Moving More? A Cohort Analysis of Internal Migration by Move Order. *European Journal of Population* 36, 601–615. <https://doi.org/10.1007/s10680-019-09542-z>

Biagi, B., Faggian, A. och McCann, P. 2011. Long and short distance migration in Italy: The role of economic, social and environmental characteristics. *Spatial Economic Analysis* 6:1, 111-131. <https://doi.org/10.1080/17421772.2010.540035>

Biagi, B., Detotto, C. och Faggian, A. 2023. Evidence of self-selection and spatial mismatch in interregional migration: the case of Italy. *Oxford Economic Papers* 75, 858-872.

Bjerke, L. och Mellander, C. 2017. Moving home again? Never! The locational choices of graduates in Sweden. *Annals of Regional Science* 59, 707-729.

De la Roca, J. and Puga, D. 2017. Learning by working in big cities. *The Review of Economic Studies* 84 (1), 106-142. <https://www.jstor.org/stable/26160269>

Eliasson, K. 2023. Work from home and big city out-migration before and after the pandemic. Working Paper 2023:05. Growth analysis. Dnr: 2022/132.

Eliasson, K., Westlund, H. och M. Johansson. 2015. Determinants of net migration to rural areas, and the impacts of migration on rural labour

markets and self-employment in rural Sweden. *European Planning Studies*, 23:4, 693-709.

Eliasson, K. och Westerlund, O. 2023. The urban wage premium and spatial sorting on observed and unobserved ability. *Journal of Economic Geography* 23, 601-627. <https://doi.org/10.1093/jeg/lbac029>

Fielding, T. och Ishikawa, Y. 2021. COVID-19 and migration: A research note on the effects of COVID-19 on international migration rates and patterns in Japan. *Population Space Place* 27:e2499.

Frey W. H. 2022. Big cities saw historic population losses while suburban growth declined during the pandemic. *Brookings Metro Report*. <https://www.brookings.edu/articles/big-cities-saw-historic-population-losses-while-suburban-growth-declined-during-the-pandemic/>

Frings, H. och Kamb, R. 2022. The relative importance of portable and non-portable agglomeration effects the urban wage premium. *Regional Science and Urban Economics* 95 103786.

Glaeser, E. 2020. Urbanization and its discontents. *Eastern Economic Journal* 46: 191-218.

Gonzales-Leonardo, M., Lopez-Gay, A. och Esteve, A. 2022. Interregional migration of human capital in Spain. *Regional Studies, Regional Science* 9 (1), 324-342.

Hjort, S. och Malmberg, G. 2006. The attraction of the rural: Characteristics of rural migrants in Sweden. *Scottish Geographical Journal*, 122:1, 55-75. <https://doi.org/10.1080/00369220600830870>

Hoxie, P. G., Shoag, D. och Veuger, S. 2023. Moving to Density: Half a century of housing costs and wage premia from Queens to King Salmon. *Journal of Public Economics* 222 104906.

Jia, N., Molloy, R. Smith, C. och Wozniak, A. 2023. The Economics of Internal Migration: Advances and Policy Options. *Journal of Economic Literature* 61, 144–180.

Landsbygdsnätverket. 2024. Så säger vi: Ord och uttryck om landsbygder. <https://www.landsbygdsnätverket.se/inspiration/sasagervior-dochuttryckomlandsbygder.4.1bdb0d5e16ec304f4054b05f.html#:~:text=F%C3%B6r%20att%20undvika%20generaliseringar%20och,mer%20likv%C3%A4rdigt%20begrep-pet%20%E2%80%9Dst%C3%A4der%E2%80%9D.&text=Anv%C3%A4nd%20%E2%80%9Di%E2%80%9D%20ist%C3%A4llet%20f%C3%B6r%20%E2%80%9D,p%C3%A5%E2%80%9D%20n%C3%A4r%20det%20g%C3%A4ller%20landsbygder>. Hämtad 2025-01-02.

Lantmäteriet. 2024. Demografiska statistikområden (DeSO) och regionala statistikområden. Nationell Dataproduktspecifikation. 2024-04-04.

Larsson, A. 2020. Förslag till metod för klassificering av Demografiska statistikområden (DeSO) för socio-ekonomisk analys. Göteborgs Universitet, institutionen för ekonomi och samhälle, avdelningen för kulturgeografi. Genomfört på uppdrag av Trafikanalys.

Länsförsäkringar Fastighetsförmedling. 2022. Ny kartläggning visar: Antalet som flyttar från storstäderna slår rekord. <https://via.tt.se/pressmeddelande/3317774/ny-kartlaggning-visar-antalet-som-flyttar-fran-storstaderna-slar-rekord?publisherId=3235722> Hämtad 2024-04-22.

Niedomysl, T. och Amcoff, J. 2011. Is there a hidden potential for rural population growth in Sweden? *Rural Sociology* 76:2, 257-279.

Niedomysl, T. och Kalsø-Hansen, H. 2010. What matters more for the decision to move: jobs versus amenities. *Environment and Planning A* 42, 1636-1649. doi:10.1068/a42432

Olney, W.W. and Thompson, O. 2024. The determinants of declining internal migration. NBER (National Bureau of Economic Research) Working Paper Series, Working Paper 32123. <http://www.nber.org/papers/w32123>

Pipitone, V., Licari, F., Fodera, R. och Faggian, A. 2022. Internal migration and technical efficiency: the case of Italy. *Applied Economics* 54:14, 1639-1653.

Sadow, E. och Lundholm, E. 2023. Leaving the City: Counterurbanisation and Internal Return Migration in Sweden. *European Journal of Population* 39:7. <https://doi.org/10.1007/s10680-023-09649-4>

SKR 2023. Sveriges Kommuner och Regioner. Tjänster. Kommuner och regioner. Fakta, kommuner och regioner. Kommungruppsindelning. <https://skr.se/skr/tjanster/kommunerochregioner/faktakommunerochregioner/kommungruppsindelning.2051.html>. Hämtad 2023-12-15.

SCB (Statistikmyndigheten). 2020. Så flyttar nyanlända flyktingar under de första åren i Sverige. Flyttmönster bland kommunmottagna 2016–2019.

SCB (Statistikmyndigheten) 2022. Flyttningar inom kommun, inom län och mellan län 2002–2021. Demografiska rapporter 2022:10.

SCB (Statistikmyndigheten). 2024a. DeSO – Demografiska statistikområden. <https://www.scb.se/hitta-statistik/regional-statistik-och-kartor/regionala-indelningar/deso---demografiska-statistikomraden/> Hämtad 2024-01-02.

SCB (Statistikmyndigheten). 2024b. Invandring till Sverige. <https://www.scb.se/hitta-statistik/sverige-i-siffror/manniskorna-i-sverige/invandring-till-sverige/> Hämtad 2025-01-02.

Stockholms stad 2024. Statistik om Stockholm. Befolkningsöversikt årsrapport 2023. Publicerad 2024-06-28.

Svanström, S. 2018. Demografiska statistikområden. Ny regional indelning under kommunnivå. Regioner och miljö. Power-point presentation. Statistikmyndigheten (SCB).

Stawarz, N., Rosenbaum-Feldbrügge, M., Sander, N., Sulak, H. och Knobloch, V. 2021. The impact of the COVID-19 pandemic on internal migration in Germany: A descriptive analysis. *Population, Space and Place*. 28:e2566.

Tillväxtverket 2023a. Statistik och analys. Statistik om regional utveckling. Regionala indelningar. Städer och landsbygder.

<https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/statistikochanalys/statistikom-regionalutveckling/regionalaindelningar/staderochlandsbygder.1844.html>. Hämtad 2023-12-15.

Tillväxtverket 2023b. Statistik och analys. Statistik om regional utveckling. Städer och landsbygder.

https://tillvaxtverket.se/tillvaxtverket/statistikochanalys/statistikom-regionalutveckling/staderochlandsbygder.1788.html?chartCollection=1#svid12_358a5e0f18571196ada351

Vogiazides, L. och Kawalerowicz, J. 2022. Internal migration in the time of Covid: Who moves out of the inner city of Stockholm and where do they go? *Population, Space and Place* 29:e2641.

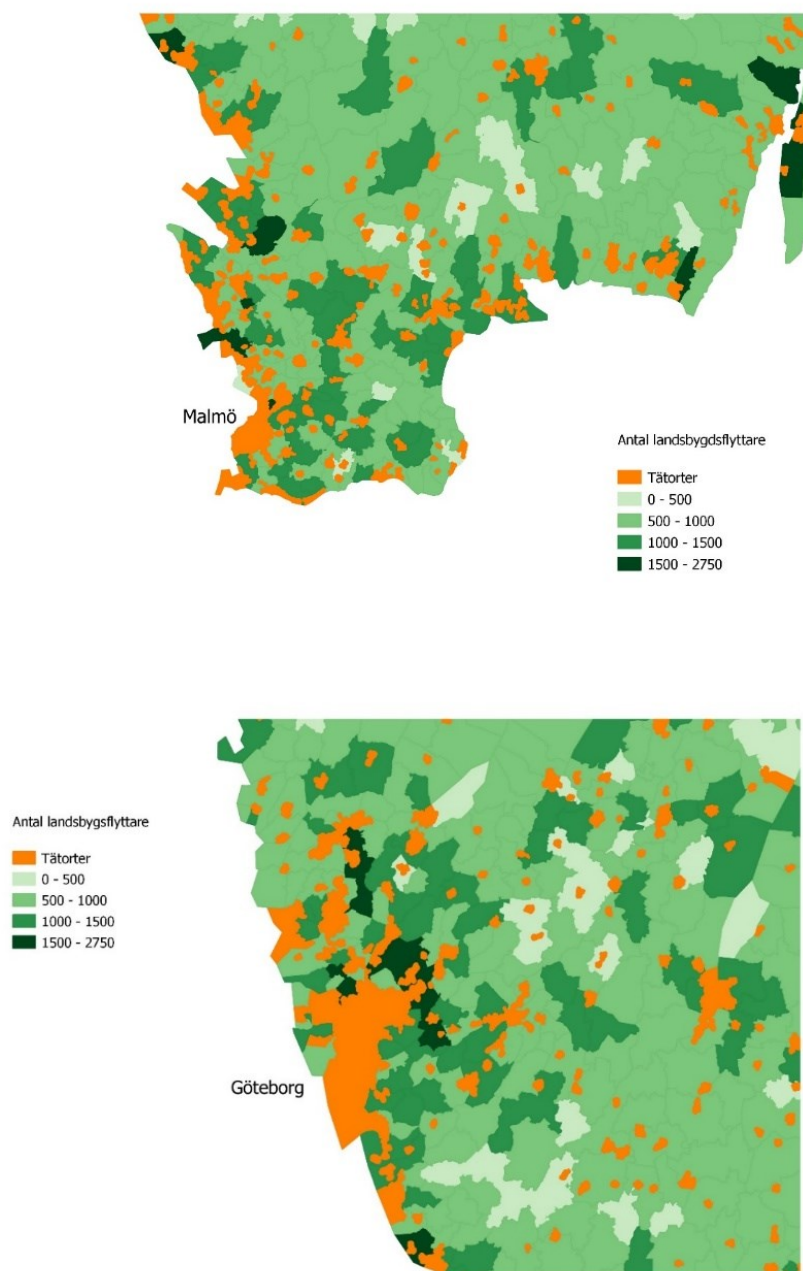
Wolf, M. and Mykhnenko, V. 2023. COVID-19 as a game-changer? The impact of the pandemic on urban trajectories. *Cities* 134 104162.

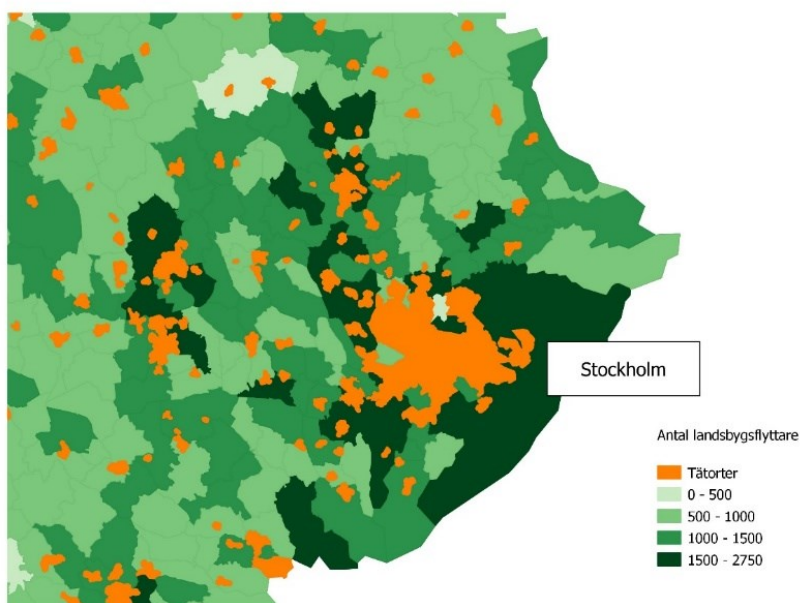

Appendix A: Antalet landsbygdsflyttare i de tre storstadsområdena

Figur A1: Tre kartor som visar antalet landsbygdsflyttare runt de tre storstadsområdena (Malmö, Göteborg och Stockholm). 2008–2022.

Appendix B: Variabler i analysen

DEMOGRAFISKA VARIABLER

Ålder

Namn i LISA: Ålder

Variabelnamn i LISA: **Alder**

Definition: Uppnådd ålder den 31/12 aktuellt år. Ålderskategorierna som används i regressionerna är 16–24, 25–34, 35–44, 45–54, 55–64 och över 65. 16–24 är baskategorin.

Kvinna

Namn i LISA: Kön

Variabelnamn i LISA: **Kon**

Definition: Variabeln är lika med ett om individen är kvinna och noll om man. Kön härleds från näst sista siffran i personnumret.

Ensamstående

Namn i LISA: Familjetyp

Variabelnamn i LISA: **FamTypF**

Definition: Variabeln är lika med ett om individen är ensamstående med eller utan barn (koderna 31, 32, 41, 42 och 50), annars är variabeln lika med noll. Ogifta individer utan gemensamma barn räknas även de som ensamstående även om de är sammanboende.

Små barn (0–6 år)

Namn i LISA: Antal hemmavarande barn 0–3 år och Antal hemmavarande barn 4–6 år.

Variabelnamn i LISA: **Barn0_3, Barn4_6**

Definition: Antalet hemmavarande barn (skrivna på samma adress som föräldrarna) i åldrarna 0–6 år.

Variabeln är lika med ett om individen har ett eller flera barn som är mellan 0 och 6 år, annars är variabeln lika med noll.

Utrikes bakgrund

Namn i LISA: Utländsk/Svensk bakgrund

Variabelnamn i LISA: **UtlSvBakg**

Definition: Variabeln är lika med ett om individen är utrikes född eller inrikes född med två utrikes födda föräldrar (kod 11 och 12), annars är variabeln lika med noll.

Utbildning

Namn i LISA: Utbildningsnivå, högsta

Variabelnamn i LISA: Sun2000niva (2007–2018), Sun2020Niva (2019–2021)

Definition: Utbildningsnivåerna har räknats om till antalet utbildningsår. Antalet utbildningsår varierar mellan åtta och arton år.

INKOMSTVARIABLER

Förvärvsersättning

Namn i LISA: Förvärvsinkomst och arbetsrelaterade ersättningar, exklusive underskott av aktiv näringsverksamhet

Variabelnamn i LISA: **ForvErs**

Definition: Summa Kontant bruttolön, Inkomst av aktiv näringsverksamhet, Sjukpenning, Graviditetspenning, Smittbärrpenning, Sjuklönegaranti, Skattepliktig arbetsskadeersättning, Föräldrapenning vid barn födelse eller adoption, Tillfällig föräldrapenning för vård av barn, Närståendepenning och Rehabiliteringsersättning. I tusentals kronor.

I regressionerna klassificerar vi förvärvsersättningen i tre klasser genom att använda 50e percentilen och 75e percentilen som gränser. Många (exempelvis pensionärer och arbetslösa) har ingen förvärvsersättning. När alla år används får vi tre klasser: 0–160 tusen kronor, 160–340 tusen kronor och mer än 340 tusen kronor.

Kapitalinkomst

Namn i LISA: Inkomst av kapital

Variabelnamn i LISA: **KapInk**

Definition: Beloppet anges i tusentals kronor, negativa värden kan förekomma. Kapitalinkomst består av det skattepliktiga eller avdragsgilla nettot av inkomster och utgifter för kapital. Variabeln är nettot av följande delposter:

+ inkomstränta, aktieutdelning, schablonintäkt - avdrag för skuldränta

+ överskott vid uthyrning av privatbostad (efter schablonavdrag)

+ positiv räntefördelning - avdrag för negativ räntefördelning (företagare)

+ kapitalvinst - kapitalförlust (vid försäljning av småhus, bostadsrätt, värdepapper, andra tillgångar)

- medgivet investeraravdrag (vid förvärv av andelar i mindre företag).

Disponibel inkomst

Namn i LISA: Disponibel inkomst (individens delkomponent), enligt 2004 års definition)

Variabelnamn i LISA: **DispInk04**

Definition: Summan av lön, näringsinkomst, kapitalinkomst, skattepliktiga transfereringar, skattefria transfereringar minus skatt och negativa transfereringar (exempelvis återbetalning av studielån). För en fullständig definition se SCB (2019). Tusentals kronor. I regressionerna klassificerar vi de disponibla inkomsterna i tre klasser genom att använda 50e percentilen och 75e percentilen som gränser.

FÖRÄNDRAD LIVSSITUATION

Familjesituation

Bli familj

Namn i LISA: Familjetyper

Variabelnamn i LISA: **FamTypF**

Definition: En individ byter status från att vara ensamstående till att vara en familj från ett år till ett annat. Variabeln är lika med noll om individen är ensamstående med eller utan barn (koderna 31, 32, 41, 42)

och 50) under år t och år t-1, och lika med ett om individen är ensamstående med eller utan barn (koderna 31, 32, 41, 42 och 50 år t-1 men inte år t.

Få barn

Namn i LISA: Antal hemmavarande barn 0–3 år och antal hemmavarande barn 4–6 år.

Variabelnamn i LISA: **Barn0_3 och Barn4_6**

Definition: En individ får ett eller flera barn i sitt hushåll. Barn mellan 0 och 6 år finns i hushållet år t men inte år t-1.

Bli ensamstående

Namn i LISA: Familjetyyp

Variabelnamn i LISA: **FamTypF**

Definition: En individ byter status från att vara familj till att bli ensamstående från ett år till ett annat. Variabeln är lika med noll om individen är ensamstående med eller utan barn (koderna 31, 32, 41, 42 och 50) under år t och år t-1, och lika med ett om individen är ensamstående med eller utan barn (koderna 31, 32, 41, 42 och 50) år t men inte år t-1.

Arbetsmarknadssituation

Byta jobb

Namn i LISA: Bytt arbetsgivare

Variabelnamn i LISA: **JobbByte=1**

Definition: Variabeln anger om en person, som har varit förvärvsarbetande bägge åren i ett årpar, har bytt arbetsgivare. Personer som byter arbetsuppgifter inom ett och samma företag eller arbetsställe klassificeras som inte som jobbytare. Om en individ byter jobb är variabeln lika med ett annars är den noll.

Komma in på arbetsmarknaden

Namn i LISA: Bytt arbetsgivare, inflöde (har gått från ej förvärvsarbetande till förvärvsarbetande).

Variabelnamn i LISA: **JobbByte=3**

Definition: Inflöde till arbetsmarknaden (har gått från ej förvärvsarbetande till förvärvsarbetande). Om en individ börjat arbeta är variabeln lika med ett annars är den lika med noll. Exempelvis kan det handla om att börja jobba efter studier.

Lämna arbetsmarknaden

Namn i LISA: Bytt arbetsgivare, utflöde (har gått från förvärvsarbetande till ej förvärvsarbetande).

Variabelnamn i LISA: **JobbByte, Kod=2**

Definition: Utflöde från arbetsmarknaden (har gått från förvärvsarbetande till ej förvärvsarbetande). Om en individ har lämnat arbetsmarknaden är variabeln lika med ett annars är den lika med noll. Exempelvis kan det handla om att påbörja studier eller gå i pension.

Appendix C: Regressionsanalys

Vi skattar en funktion av följande typ för att undersöka hur egenskaper hos landsbygdsflyttare skiljer sig från landsbygdsbor alternativt från de som flyttar mellan tätortsområden:

$$P(y = 1|X) = \beta X + \varepsilon_i$$

där sannolikheten att en individ är en landsbygdsflyttare, y , förklaras med variablerna i matris X som är alla de variabler som definieras i Appendix B samt en konstant. Koefficienterna β förklarar hur sannolikheten att vara en landsbygdsflyttare påverkas om en individ har egenskaperna i X . ε_i är en felterm.

Urvalet är antingen alla som bor i ett landsbygdsområde (A-DeSO) år t eller alla som flyttar från ett tätortsområde (C-och B-DeSO:n) år $t-1$.

Landsbygdsflyttare är en dummy variabel som är lika med ett för personer som bodde i ett tätortsområde (B eller C-DeSO) år $t-1$.

Tabell C1: Sannolikheten att en person är landsbygdsflyttare bland alla som bor i ett landsbygdsområde år t.

Variabel	Koefficient
Ålderskategorier	
25–34	0,025***
35–44	-0,034***
45–54	-0,053***
55–64	-0,061***
65 år och äldre	-0,071***
Andra demografiska variabler	
Kvinna	0,004***
Små barn (0–6 år)	-0,013***
Ensamstående	0,048***
Antal utbildningsår	0,003***
Utrikes bakgrund	0,023***
Förvärvsersättning (tusentals kronor) ^a	
160–339	-0,001***
340 och mer	-0,001***
Förändrad livssituation	
Bli ensamstående	0,118***
Bli familj	0,181***
Få barn	0,137***
Ut från arbetsmarknaden	0,031***
In på arbetsmarknaden	0,014***
Få nytt jobb	0,031***
Konstant	0,025***
Antal observationer	17 583 491
R2	0,091

Notera: *** indikerar att p-värdet är mindre än 0,001. Årseffekter inkluderade. ^a Som ett alternativt använts disponibel inkomst året innan flytt i en version av denna specifikation. Inkomstklasserna är 0–150 tusen kronor (baskategori), 150–260 tusen kronor och mer än 260 tusen kronor. Koefficienterna (som är signifikanta på 0,1-procentsnivån) för de två senare kategorierna är 0,003 och 0,004.

Tabell C2: Sannolikheten att en person är landsbygdsflyttare för olika typer av flyttar. Alla som bor i ett landsbygdsområde år t.

Variabel	Inom kommun	Över kommungräns	Över länsgräns
Ålderskategorier			
25–34	0,01133***	0,01005***	0,00671***
35–44	-0,02372***	-0,01038***	-0,00621***
45–54	-0,03382***	-0,01676***	-0,01124***
55–64	-0,03934***	-0,01884***	-0,01220***
65 år och äldre	-0,04002***	-0,02296***	-0,01832***
Andra demografiska variabler			
Kvinna	0,00304***	0,00138***	0,00005
Små barn (0–6 år)	-0,00439***	-0,00644***	-0,00676***
Ensamstående	0,02398***	0,01635***	0,01214***
Antal utbildningsår	0,00039***	0,00109***	0,00192***
Utrikes bakgrund	0,00772***	0,01000***	0,00743***
Förvärvsersättning (tusentals kronor)			
160–339	0,00772***	-0,00067***	-0,00890***
340 och mer	0,00739***	0,00047***	-0,00953***
Förändrad livssituation			
Bli ensamstående	0,05999***	0,04592***	0,03970***
Bli familj	0,09203***	0,07256***	0,07771***
Få barn	0,05969***	0,05124***	0,07774***
Ut från arbetsmarknaden	0,00756***	0,01101***	0,01662***
In på arbetsmarknaden	0,00121***	0,00482***	0,01142***
Få nytt jobb	0,00600***	0,01056***	0,02015***
Konstant	0,027851***	0,0052119***	-0,00597***
Antal observationer	17 129 323	16 990 954	16 938 138
R2	0,0417	0,0318	0,0466

Notera: *** indikerar att p-värdet är mindre än 0,001. Årseffekter inkluderade.

Tabell C3: Sannolikheten att vara landsbygdsflyttare under tre olika år bland alla som bor i ett landsbygdsområden år t.

Variabel	2008	2019	2021
Ålderskategorier			
25–34	0,0228***	0,0302***	0,0282***
35–44	-0,0359***	-0,0277***	-0,0265***
45–54	-0,0526***	-0,0500***	-0,0499***
55–64	-0,0586***	-0,0596***	-0,0579***
65 år och äldre	-0,0693***	-0,0706***	-0,0679***
Andra demografiska variabler			
Kvinna	0,0052***	0,0031***	0,0026***
Små barn (0–6 år)	-0,0133***	-0,0133***	-0,0132***
Ensamstående	0,0508***	0,0454***	0,0441***
Antal utbildningsår	0,0032***	0,0024***	0,0035***
Utrikes bakgrund	0,0179***	0,0276***	0,0286***
Förvärvsersättning (tusentals kronor)			
160–339	-0,0009	0,0007	0,0014*
340 och mer	0,0021**	0,0004	0,0040***
Förändrad livssituation			
Bli ensamstående	0,0971***	0,1375***	0,1399***
Bli familj	0,1930***	0,1621***	0,1638***
Få barn	0,1371***	0,1253***	0,1244***
Ut från arbetsmarknaden	0,0297***	0,0336***	0,0339***
In på arbetsmarknaden	0,0093***	0,0118***	0,0255***
Få nytt jobb	0,0324***	0,0319***	0,0331***
Konstant	0,0210***	0,0311***	0,0181***
Antal observationer	1 248 434	1 264 592	1 280 493
R2	0,0929	0,0845	0,0800

Notera: *** indikerar att p-värdet är mindre än 0,001 och * indikerar att p-värdet är mindre än 0,05.

Tabell C4: Sannolikheten att vara landsbygdsflyttare i tre olika kommuntyper bland alla som bor i ett landsbygdsområden år t.

Variabel	Tätortskommuner	Tätortsnära landsbygdskommuner	Glesa landsbygdskommuner
Ålderskategorier			
25–34	0,031***	0,022***	0,013***
35–44	-0,036***	-0,031***	-0,033***
45–54	-0,057***	-0,048***	-0,048***
55–64	-0,066***	-0,055***	-0,053***
65 år och äldre	-0,076***	-0,069***	-0,064***
Andra demografiska variabler			
Kvinna	0,004***	0,004***	0,004***
Små barn (0–6 år)	-0,014***	-0,012***	-0,012***
Ensamstående	0,054***	0,046***	0,039***
Antal utbildningsår	0,003***	0,003***	0,003***
Utrikes bakgrund	0,026***	0,022***	0,014***
Förvärvsersättning (tusentals kronor)^a			
160–339	0,002***	-0,004***	-0,005***
340 och mer	0,002***	-0,004***	-0,005***
Förändrad livssituation			
Bli ensamstende	0,122***	0,120***	0,109***
Bli familj	0,186***	0,177***	0,172***
Få barn	0,136***	0,135***	0,143***
Ut från arbetsmarknaden	0,028***	0,033***	0,033***
In på arbetsmarknaden	0,014***	0,015***	0,014***
Få nytt jobb	0,030***	0,031***	0,034***
Konstant	0,028***	0,026***	0,018***
Antal observatörer	9 047 830	4 706 200	3 829 461
R2	0,095	0,086	0,086

Notera: *** indikerar att p-värdet är mindre än 0,001. Årseffekter inkluderade. ^a Som ett alternativ används disponibel inkomst året innan flytt i en version av denna specifikation. Inkomstklasserna är 0–150 tusen kronor (baskategori), 150–260 tusen kronor och mer än 260 tusen kronor. Koefficienterna för de två senare kategorierna är 0,004 och 0,004 för tätortskommuner (båda signifikanta på 0,1-procentsnivån), 0,001 och 0,003 (båda signifikanta på 0,1-procentsnivån) för tätortsnära landsbygdskommuner och 0,0006 (signifikant på 5-procentsnivån) och 0,004 i glesa landsbygdskommuner (signifikant på 0,1-procentsnivån).

Tabell C5: Sannolikheten att vara landsbygdsflyttare bland alla som bor i ett tätortsområde år t-1.

Variabel	Koefficient
Ålderskategorier	
25–34	0,015***
35–44	0,030***
45–54	0,051***
55–64	0,068***
65 år och äldre	0,003***
Andra demografiska variabler	
Kvinna	0,001***
Små barn (0–6 år)	-0,006***
Ensamstående	-0,028***
Antal utbildningsår	-0,007***
Utrikes bakgrund	-0,071***
Förvärvsersättning (tusentals kronor) ^a	
160–339	0,007***
340 och mer	-0,003***
Förändrad livssituation	
Bli ensamstående	-0,027***
Bli familj	0,021***
Få barn	0,031***
Ut från arbetsmarknaden	0,011***
In på arbetsmarknaden	- 0,004***
Få nytt jobb	0,006***
Konstant	0,182***
Antal observationer	10 160 865
R2	0,027

Notera: *** indikerar att p-värdet är mindre än 0,001. Årseffekter inkluderade. ^a Som ett alternativ används disponibel inkomst året innan flytt i en version av denna specifikation. Inkomstklasserna är 0–150 tusen kronor (baskategori), 150–260 tusen kronor och mer än 260 tusen kronor. Koefficienterna (som är signifikanta på 0,1-procentsnivån) för de två senare kategorierna är 0,007 och 0,005.

Tabell C6: Sannolikheten att vara landsbygdsflyttare bland alla som bor i ett tätortsområde år t-1. Tre olika typer av flyttar.

Variabel	Inom kommun	Över kommungräns	Över länsgräns
Ålderskategorier			
25–34	0,0076***	0,02387***	0,03034***
35–44	0,01198***	0,04550***	0,08273***
45–54	0,02491***	0,07895***	0,13182***
55–64	0,02487***	0,10823***	0,17537***
65 år och äldre	-0,02179***	0,04978***	0,10723***
Andra demografiska variabler			
Kvinna	0,00088***	0,00316***	0,00611***
Små barn (0–6 år)	-0,00170***	-0,01497***	-0,00297***
Ensamstående	-0,02428***	-0,02680***	-0,03778***
Antal utbildningsår	-0,00703***	-0,00888***	-0,01041***
Utrikes bakgrund	-0,06102***	-0,09451***	-0,07624***
Förvärvsersättning (tusentals kronor)			
160–339	0,01573***	0,00004	0,00610***
340 och mer	0,00908***	-0,01922***	-0,00262***
Förändrad livssituation			
Bli ensamstående	-0,02143***	-0,04163***	-0,03039***
Bli familj	0,01282***	0,02059***	0,02559***
Få barn	0,01759***	0,02537***	0,05207***
Ut från arbetsmarknaden	0,00546***	0,01004***	-0,00381***
In på arbetsmarknaden	-0,00454***	-0,00874***	-0,01148***
Få nytt jobb	-0,00005	0,00137*	-0,00754***
Konstant	0,16675***	0,00157***	0,23243***
Antal observationer	6 097 779	2 211 314	1 851 772
R2	0,02200	0,03780	0,05780

Notera: *** indikerar att p -värdet är mindre än 0,001 och * indikerar att p -värdet är mindre än 0,05. Årseffekter inkluderade.

Tidigare utgivet av AgriFood

Rapporter

- 2009:1 Vad uppnås med rättvisemärkning?
- 2010:1 Produktionsfunktioner i jordbruket
- 2010:2 Ett rum med utsikt – vad är landskapet värt?
- 2010:3 Jordbruket, växthusgaserna och effektiva styrmedel
- 2010:4 Djurvälstånd och lönsamhet – var står vi idag?
- 2010:5 Bränsle för ett bättre klimat – marknad och politik för biobränslen
- 2011:1 Handel med hinder – effekter av tullar på EU:s jordbruksimport
- 2011:2 Societal Concerns – Domestic policy choice and international competitiveness
- 2011:3 Vem äger våra fiskevatten? – en studie av fastigheter med fiskerätt
- 2011:4 Pristransmission i den svenska livsmedelskedjan
- 2011:5 Lantbrukskooperativa företag – deras betydelse för konkurrensen inom livsmedelskedjan
- 2011:6 Från gård till butik – vilka småskaliga livsmedelsföretag tar steget?
- 2012:1 Mål som styrmedel – målet för den offentliga konsumtionen av ekologiska livsmedel
- 2012:2 Tillväxt, specialisering och diversifiering – hur har jordbruket förändrats de senaste 20 åren?
- 2012:3 På spaning efter ett innovationssystem för landsbygdsföretag
- 2012:4 Samhällskostnader för yersinios och shigellos i Sverige
- 2013:1 Matlandets ambassadörer – en politisk vision i ett socialt nätverk
- 2013:2 Private standards – leveling the playing field for global competition in the food supply chain?
- 2013:3 Från gröda till föda – skånsk livsmedelsproduktion i siffror
- 2014:1 Origin labelling of food - costs and benefits of new EU legislation for Sweden

- 2015:1 Landsbygdsnytta – som motiv för stöd till landsbygden
- 2016:1 Överlappande styrmedel – ett problem för jordbrukets miljöpolitik?
- 2016:2 Plats att växa – geografi och tillväxt i svenska kommuner
- 2016:3 Vem stannar kvar? – närhet till högskola och val av bostadsort
- 2016:4 EU:s jordbrukspolitik – hur ser reformtrycket ut inför 2020?
- 2017:1 Innovation på landsbygden – uppkomst och spridning av nya idéer i glesa miljöer
- 2017:2 Impacts of direct payments – Lessons for CAP post-2020 from a quantitative analysis
- 2018:1 Reformen av CAP 2013 – Lärdomar för en bättre jordbrukspolitik efter 2020
- 2019:1 Värden i svenskt yrkesfiske
- 2020:1 Naturbetesmarkens framtid – en fråga om lönsamhet
- 2020:2 Att leva i land och stad – ett djupare perspektiv inkomstfördelning
- 2020:3 Brist på veterinärer?
- 2020:4 Kan yrkesfisket locka turister? – En analys av hamnarna Skillinge och Träslövsläge
- 2021:1 Underutnyttjade arter i svenskt fiske – En ekonomisk analys
- 2021:2 Fiske i spåren av Covid-19 – en analys av det svenska yrkesfiskets utveckling och tillgång till stöd
- 2022:1 Landsbygden och invandrartäta områden i städer – två perspektiv på ojämlikhet
- 2022:2 Fler eller färre vildsvin? – en samhällsekonomisk analys
- 2022:3 Goda råd för att minska klimat- och luftpåverkan - hur fungerar informationsinsatser riktade till jordbruket?
- 2023:1 Varför är EU:s jordbrukspolitik så svår att reformera?
- 2023:2 Ökad produktivitet i jordbruket – hur påverkas miljön?
- 2023:3 The economics of new gene edited plants - just like any other crop?

- 2023:4 Skötsel av naturbetesmarker - hur upplever lantbrukare de krav som ställs?
- 2024:1 Arbetskraftsbrist – ett problem eller en möjlighet?
- 2024:2 Hur påverkas svenskt yrkesfiske av havsbaserad vindkraft?
- 2024:3 Behovet av ett proteinskifte – ett samhällsekonomiskt perspektiv
- 2024:4 Ekonomin i det småskaliga östersjöfisket
- 2025:1 Förändrade stödnivåer i jordbrukspolitiken – hur påverkas produktion, konkurrenskraft och miljö?

Policy Brief

- 2010:1 Fiskebaserade företag – hur kan de utvecklas?
- 2010:2 Nyttan av att bekämpa livsmedelsrelaterade sjukdomar
- 2010:3 Resursröntan i svenskt fiske
- 2011:1 Varför exporterar vissa livsmedelsföretag men inte andra?
- 2011:2 Livsmedelspriser i Sverige: butikers lokalisering och konkurrens
- 2011:3 En grönare jordbrukspolitik – både miljönytta och kostnader
- 2011:4 Vad kostar biologisk mångfald jordbruket?
- 2012:1 Överföring av ängs- och hagmarkers värde
- 2012:2 Förenkling av handelsprocedurer – ett sätt att stödja utvecklingsländernas export
- 2012:3 Biogas från gödsel – rätt att subventionera?
- 2012:4 Export av livsmedel – till vilket pris?
- 2013:1 Traktor till salu – fungerar den gemensamma marknaden?
- 2013:2 Drivmedel från jordbruket – effekter av EU:s krav
- 2013:3 Gårdsstödsreformen positiv för sysselsättningen
- 2013:4 Varför är vissa bönder mer effektiva än andra?
- 2013:5 Varför välja mjölkrobot? – en analys av ett investeringsbeslut
- 2013:6 Sluta slänga maten – gör det någon nytta?
- 2014:1 Svenska nötköttsproducenter kan minska sina kostnader
- 2014:2 Större alltid bättre? – pris och kvalitet på svensk torsk

- 2014:3 Kan gårdsstöden sänka arbetslösheten?
- 2014:4 Innovationer på landet - behövs särskilt stöd?
- 2014:5 Får fiskaren betalt för miljömärkning
- 2014:6 Att stoppa MRSA hos grisar – är det lönsamt?
- 2015:1 Östersjön mår bättre när lantbrukare Greppar Näringen
- 2015:2 Tjänster från ekosystem – till nytta för både jordbruk och samhälle
- 2015:3 I pappas fotspår – vad tjänar barn till jordbrukare och fiskare?
- 2015:4 Att veta eller inte veta – vill konsumenter ha information om livsmedel?
- 2015:5 Samhällskostnader för fem livsmedelsburna sjukdomar i Sverige
- 2015:6 Skatt på handelsgödsel – ett billigt sätt att minska övergödningen?
- 2016:1 Handelsförmåner för u-länder – hur påverkas exporten?
- 2016:2 Som far sin – varför bli fiskare eller jordbrukare?
- 2016:3 Stöd till lantbruket för ett renare hav?
- 2016:4 Samverkan kring habitatförvaltning höjer avkastningen i jordbruket
- 2016:5 Skyddszoner i jordbruket – betalt för resultat?
- 2017:1 Bättre landsbygdsprogram efter utvärdering?
- 2017:2 Bättre förvaltning och mindre subventioner – vägen mot ett hållbart fiske
- 2017:3 God inkomstutveckling inom jordbruket
- 2017:4 Bredband ger sämre betyg
- 2018:1 Rationellt slöseri? – att förstå ineffektivitet i svenska mjölkföretag
- 2018:2 Ojämlighet och fattigdom i svenskt jordbruk
- 2018:3 Påverkar egna märkesvaror priserna på livsmedel?
- 2018:4 Side-effects of vessel scrapping in Sweden
- 2018:5 Kött och klimat – hur påverkar EU:s stöd utsläppen av växthusgaser?
- 2018:6 Jordbruk utan produktion – ett hinder för tillväxt?
- 2018:7 Större utrymmer för burfiske – är det lönsamt?

- 2018:8 Förlorad miljömärkning – påverkas priset på torsk?
- 2019:1 What's in it for Africa? EU fishing access agreements and exports
- 2019:2 Är certifierade livsmedel lättare att exportera?
- 2019:3 Brexit: impacts on agricultural markets in the UK and the EU
- 2019:4 Lönar sig det svenska kontrollprogrammet för salmonella?
- 2019:5 Säljar och småskaligt fiske – hur påverkas kostnaderna?
- 2019:6 Snabbare bredband – alltid bra eller finns det även negativa effekter?
- 2019:7 Inkomster i svenskt och nordiskt fiske
- 2019:8 Ger startstödet yngre jordbrukare?
- 2019:9 EU:s inkomstförsäkring för jordbrukare – behövs den?
- 2019:10 Att se och uppleva säljar – betydelsen av en turistnäring
- 2019:11 Att täta en läcka – fungerar en klimattull på jordbruksprodukter?
- 2019:12 Resurser att utnyttja - hur effektivt är det svenska jordbruket?
- 2019:13 Ökat fiske efter havskräfta – med risk för lägre priser?
- 2019:14 Vikten av att synas - nya verktyg för att värdera ekosystem- 76 tjänster
- 2019:15 Första, andra, tredje - såld på fiskauktion till bättre pris?
- 2020:1 Övergödning i Östersjön – politik som förvärrar problemen
- 2020:2 Övergödning i Östersjön – åtgärder som fungerar
- 2020:3 Märkning av livsmedel för ett bättre klimat – vad tycker konsumenten?
- 2020:4 Odlade alger – ett framtidshopp?
- 2020:5 Miljöstöd: ett stöd till mer än bara miljön
- 2020:6 EU:s politik för ett grönare jordbruk – fungerar den?
- 2021:1 Finns det ett samband mellan yrkesfiske och turism?
- 2021:2 Modellerade miljöeffekter - för bättre ersättningar till jordbrukare
- 2021:3 Att se skogens alla värden – en samhällsekonomisk analys
- 2021:4 Klimatskatt på livsmedel – hur kan jordbruket kompenseras?

- 2021:5 Brist på stallgödsel – ett problem för ekologisk odling?
- 2021:6 Jordbrukspolitik för att nå FN:s globala mål?
- 2021:7 Kolinlagring – en försäkring i ett förändrat klimat
- 2021:8 Lämna småskaligt fiske när sälarna blir fler?
- 2021:9 Miljöcertifiering av havskräfta – till nytta för fisket?
- 2021:10 Att ta över gården – hur fungerar generationsskiften i europeiska jordbruk?
- 2022:1 Ekologisk odling för mer biologisk mångfald – var får man mest för pengarna
- 2022:2 Fungerar politiken för ett renare Östersjön?
- 2022:3 Fördelar med en global klimatskatt för jordbruket
- 2022:4 Mot en miljövänlig växtodling - hur påverkas gårdens ekonomi?
- 2022:5 Mat som påverkar klimatet - vad vill konsumenterna veta?
- 2022:6 Ett skattesystem som missgynnar företag på landsbygden?
- 2022:7 Jobbpolarisering – ett stadsfenomen?
- 2023:1 Staten och maten – kan skatter och subventioner rädda liv?
- 2023:2 Att rädda butiker på landsbygden – fungerar det särskilda driftstödet?
- 2024:1 Hur påverkar en skatt på antibiotika EU:s djurproduktion?
- 2024:2 Hur fungerar jordbruksstöd i skogsbygd?
- 2024:3 Männan på efterkälken – effekter av kvinnors framsteg inom utbildning

Fokus

- 2016:1 Ursprungsinformation om mat på restaurang
- 2017:1 Nya stöd till natur- och kulturmiljöer – vad kan vi lära av andra?
- 2017:2 Bag-limits på torsk i Öresund
- 2018:1 Stallgödsel i en cirkulär ekonomi
- 2018:2 Intäkter för svenska kräftfiskare på västkusten

- 2018:3 Hummerfiske på västkusten – mer lönsamt med färre yrkesfiskare?
- 2019:1 Kulturmiljöer i odlingslandskapet – hur kan de bevaras?
- 2019:2 Fiske och säl – en analys av möjligheter till samexistens
- 2019:3 Kapitalförsörjning på landsbygden och EU:s finansiella instrument
- 2020:1 Transport av stallgödsel – lärdomar från Nederländerna och Danmark
- 2020:2 Var är det lönt att fiska? - en analys av fisket i svenska regioner
- 2021:1 Krav på produktionsmetoder för import - vilka effekter får det?
- 2021:2 Att upphandla ekologisk odling – höga kostnader och en låg träffsäkerhet
- 2021:3 Att flytta förlorade naturvärden - Fungerar ekologisk kompensation för att ersätta naturvärden vid exploatering?
- 2021:4 Säl i Östersjön – en analys av kostnader och nyttor
- 2021:5 Är ekologisk odling bättre för miljön?
- 2022:1 Nature-based solutions – what is the new concept about?
- 2022:2 Nitrifikationshämmare - ett sätt att minska förlusten av kväve från jordbruksmarken?
- 2022:3 Ägg och matfågel – vilka är utmaningarna och hur resilient är produktionen?
- 2022:4 Mindre här men mer där – problemet med läckage av växthusgaser inom jordbruket
- 2022:5 Fångster av siklöja och priset på löjrom - en ekonomisk analys
- 2023:1 Skatt på bränsle – hur kan fisket anpassas?
- 2023:2 Jordbruket i kris – när bör staten ge stöd?
- 2023:3 Stigande matpriser – är det värre i Sverige?
- 2023:4 Växande vattenbruk i en ren miljö – dags för nya styrmedel?
- 2023:5 Levnadsstandard i land och stad – hur påverkar kostnader?

- 2023:6 Stöd för åtgärder inom jordbruket som minskar utsläpp av ammoniak och växthusgaser
- 2023:7 Corporate compensation for carbon sequestration in agricultural soil
- 2023:8 Hållbarhetsmärkning – möjligheter och svårigheter
- 2023:9 Att bygga på åkermark – ett hot mot framtida livsmedelsförsörjning?
- 2023:10 Energiskatt och utsläppsrätter – hur klarar svenskt fiske ökade bränslekostnader?
- 2023:11 Hur kan Sverige öka livsmedelsexporten?
- 2024:1 Att främja transformativ innovation i livsmedelssektorn
- 2024:2 Konkurrenskraft inom svensk jordbruksproduktion

Kort om AgriFood Economics Centre

AgriFood Economics Centre utför kvalificerade samhällsekonomiska analyser inom livsmedels-, jordbruks- och fiskeriområdet samt landsbygdsutveckling. Verksamheten är ett samarbete mellan Sveriges lantbruksuniversitet och Lunds universitet och syftar till att ge regering och riksdag vetenskapligt underbyggda underlag för strategiska och långsiktiga beslut

Alla publikationer kan beställas kostnadsfritt via www.agrifood.se

AgriFood Economics Centre
PO Box 7080
SE-220 07 Lund
SWEDEN

<https://www.agrifood.se>
mail: info@agrifood.se

